

დგაჯაძი

სანდოთაშვილ ძეგაჯაძის შიგანაშვი

იგაზრები

საინიბიმიტ დცაზრბის მესახე

ინგინ ნიგა

ბათუმი - 2022

თარგმნა:

მალხაზ ბოლქვაძე
აჩიკო ხოზრევანიძე

ფილოლოგიური რედაქტორი
ნინო დუმბაძე

სარედაქციო კოლეგია:

ზურაბ მიქელაძე
უშანგი ბოლქვაძე
დანიელ ბოლქვაძე
ზეზურ ხოზრევანიძე
ომარ ბოლქვაძე

კომპიუტერული უზრუნველყოფა:
უშანგი ბოლქვაძე

ISBN 978-9941-8-4861-2

თარგმნილია:

Güzel Davranış Hikayeleri
Engin Nigar

წიგნი გამოცემულია საქართველოს ახალგაზრდებზე
დახმარების ასოციაციის მიერ, სრულიად საქართველოს
მუსლიმთა სამმართველოს რეკომენდაციით.

გამომცემლობა ერქამი: 2022 - წელი

საბრეუვი

მამაცი ჯაბდღული	5
ქუვიანი კიბდრხალა და აგბესილი ბუათესა	11
მოდენი კაცა	17
ნამრიცას ცნთმისმთყუაბდმა	22
მამცდელა ანცილთპა	27
ჯაბდღლის წამბაფემა	31
იხვის პაწაწინა ჭიუი	38
დიდმლთ ჭიამაია	44
ჟიბათი და სპილთ	49
ლთმის ბთლი	54

ანგაბრძანნი მელა და კეთილმდმილი მგელი	60
უგუნდი ლუპაბდი	66
ლუმის გზამკლუვი	71
ქათამი ცუდი იდეებით	76
მელა, ბმელმაც ურ ჩამამა გამდდა	82
მშვიდი დათვი	88

მამაცი კუბდღული

ერთ-ერთ შორეულ ქვეყანაში არსებობდა ცყე. რომელიც სხვა ცყეებისგან იმით განსხვავდებოდა, რომ მას ჰყავდა ერთი უხასიათო და შეუზრალელებელი მეფე.

ის ხშირად გამოდიოდა ცყეში სასეირნოდ და შიშის ზარს სრემდა ყველას. ცყეში ყველამ იყოფა მისი ხასიათი. ამიტომაც არავის მოსწონდა ის.

ერთ დღეს მეფე ლომი გავიდა ცყეში სასეირნოდ. რბოველები მის დანახვაზე გაიქნენ და დაიძლნენ. ლომმა შეამჩნია, რომ რბოველებს მისი ძალიან ეშინოდათ, რაც ძალიან ემაყებოდა. თავის-თვის გაიფიქრა:

- რა ძლიერი ვარ! ჩემი ერთი შეხედვით ყველა კანკალებს. “ვინც დამინახავს, შიშისგან ველარე კი ხვდება რომელ ორმომი ჩაძვრეს”, - ამაყად ჩაილაპარაკა და გააგრძელა ხეტიალი. ცყის ერთი ზოლოდან მეორე ზოლომდე იხეტიალა, სანამ არ დაზნელდა. სახლში დაბრუნებისას, გზად მელა შემოხვდა, რომელმაც ვერ შენიშნა და წინ გადაურბინა, რის გამოც სასტიკად გალანძლა მელა. მოკლედ, ლომმა ცყეში ყველა რბოველი შეამჩნა.

სამწყხაროდ, პატარა კურდღლის გარდა ვერავინ გაზედა მისთვის ეთქვა, რომ მისი საქრელი არასნორი იყო. ამ პატარა კურდღელს რამდენჯერ უნდოდა, ლომისთვის ეთქვა, რომ მისი ხასიათის გამო ისინი არ იყვნენ ზედნიერები, მაგრამ მას არავინ დაუდგა გვერდით. ერთ მშვენიერ დღეს ის მაინც აუწილებლად გაზედავს ამის თქმას, თუნდაც მარტო იყოს.

ტყეში რხოვრება მოსანყენი იყო მანამ, სანამ ერთ მშვენიერ დღეს ლომი ტყეში არ გავიდა სასეირნოდ და აი რა მოხდა იმ დღეს.

ლომი ჩვეულებისამებრ დახეციალოზდა ტყეში. რხოველებმა მისი დანახვისას კვლავ შეშინდნენ და გაიქრნენ. მხოლოდ ის პატარა კურდღელი არ გაიქრა. კურდღელი თავისთვის ფიქრობდა, რომ უკვე დრო იყო ეს საკითხი მოეგვარებინა. და ლომის თვალნინ აგრძელებდა საკვების მიღებას ისე, რომ ლომისთვის უწრადლებარ კი არ მიუქრევია.

კურდღლის ამ უყურადღებო დამოკიდებულებამ ლომი გააკვირვა! ერთი წამით დაიზნა, ვერ მიხვდა რა გაეკეთებინა. პირველი დაზნეულობის გადალახვის შემდეგ მან კურდღელს უთხრა:

- ჰეი ზაჯია! - მოდი აქ აზა - შესძახა გაზრახებული ტონით. კურდღელმა ყოყმანის გარეშე, მთელი გამზედაობა მოიკრიბა და ნელა მიუახლოვდა ლომს:

- გისმენთ ჩემო მეფეო. მე მიხმეთ?- რივად მიუგო.
- რა თქმა უნდა შენ გიხმე, შენს გარდა განა არის აქ ვინმე?!
- როგორც მიზრძანებთ ჩემო მეფეო, გისმენთ, ლოში ამის გაგონებაზე ძალიან გაზრახდა და უთხრა:
- აზა შემომხედე ზაფია, რისი იმედი გაქვს, რომ ჩემი დანახვისას არ შეგეშინდა და არ გაიქერი. თუ ჩემი არ გეშინია?
- რაჭომ უნდა შემშინებოდა? მე საკვებს შევქეროდი. ვერც კი შევნიშნე თქვენი მოსვლა, გარდა ამის არ ვთვლი, რომ რამე ისეთი გავაკეთე, რის გამოც უნდა შემშინებოდა. ვინც დამნაშავეა, მას ეშეინია - მიუგო კურდღელმა.
- ლოში ამ პასუხმა გააგიჟა. თუმცა, თავი დაიმშვიდა, რათა გაერკვია კურდღელს საიდან ჰქონდა ამდენი გამბედაობა.
- კარგი, თუ ასეა, რაჭომ გარბიან შენი მეგობრები ჩემი დანახვისას? ესე იგი ისინი დამნაშავეები არიან.
- არა მეფეო. არავინ არ არის დამნაშავე. თუ აქ ვინმე დამნაშავეა, ეს თქვენ ხართ. იმის მაგივრად, რომ როგორც მეფემ ხალხი დაიწვია და მათ თავი შეაყვაროთ, საპირისპიროს აკეთებთ.
- პატივცემულო მეფეო, აზა ირგვლივ მიმოიხედეთ. აქ არის ვინმე შენი მეგობარი? თქვენი ზრახვის გამო, საკუთარი თავი მარტოობისთვის გაგინირავთ.

ის, ვინც ვერ აკონტროლებს ზრავს, როგორ უნდა მართოს ეს უზარმაზარი ტყე. ლომი ამის გაგონებაზე ადვილზე გაიყინა. კურდღლის ამ სიტყვებზე დაფიქრდა და ასე თქვა:

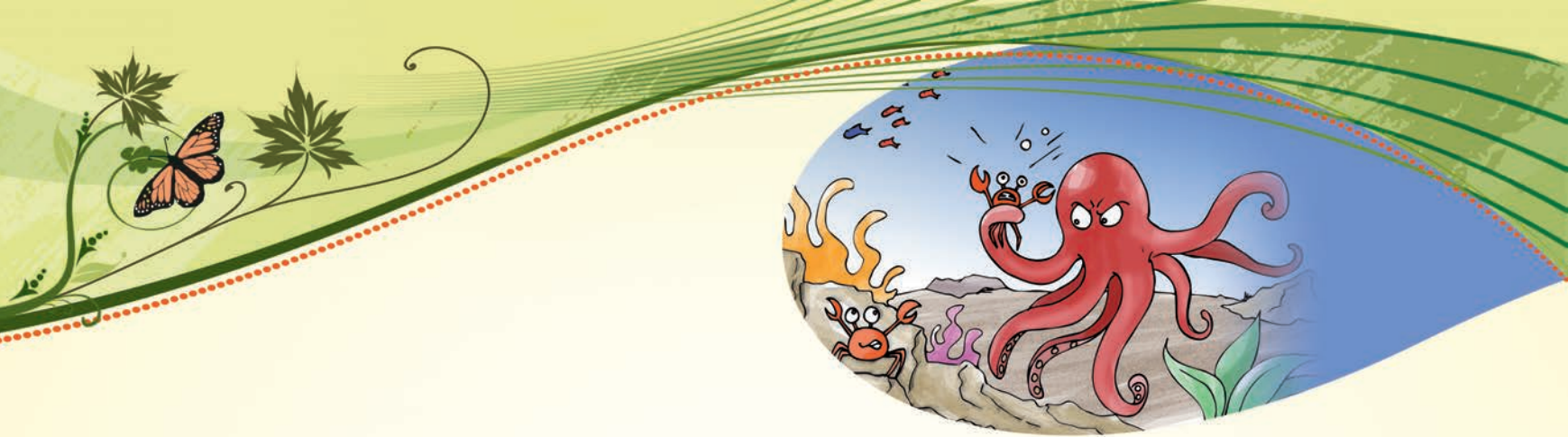
- არასოდეს მომივიდოდა აზრად, რომ ასეთი პატარა კურდღელი, ამხელა გამბედაობით მოვიდოდა და სწორ გზას მიმითითებდა. მე მეგონა, რომ ძლიერი ვიყავი. არ ვთვლიდი, რომ ნამდვილი ძალა გულშია. მეგონა უდანაშაულო ხალხის შეშინება იყო სიძლიერე. ამიერიდან ჩემს ხალხს ღირსეულად მოვაქნევი - თქვა და წავიდა.

ლომის ყურამდურ მიაღწია სხვა წხოველების ტაშის ხმამ, რომლებიც ამ ყველაფერს სამალავიდან ადევნებდნენ თვალყურს. ლომმა, რომელმაც ტაშის ხმა გაიგონა, კურდღელს მიმართა - უოჩად კურდღელო. ყველა შენსავით მამარი, რომ იყოს, ამ ქვეყანაზე არავინ დაიჩაგრება - თქვა და გაუჩინარდა.

პანანინა კურდღელმა უზარმაზარი ლომი გონს მოიყვანა. სხვა მეგობრების მსგავსად მასაც რომ შეშინებოდა და ხმა არ ამოეღო, ეს მოსაწყენი წხოვრება არასოდეს დამთავრდებოდა.

იმ დღის შემდეგ, კურდღელი მეგობრებისთვის თვალის ჩინი გახდა, ხოლო ლომი კი კარგი მეფე.

ჩვენი კიბორჩხალა და აგრესიული ბუფხუა

ერთ დროს ოკეანის სიღრმეში აგრესიული რვაფეხა წხოვრობდა. ის თავს ესხმოდა ყველაფერს, რასაც ხედავდა. ზღვის ფსკერზე მკვდარივით იწვა და ძალიან კარგად იმალებოდა. ერთ ლუკმად ჭამდა იმ პაჭარა წხოველებს, რომლებიც მას მიუახლოვდებოდნენ. ხანდახან, თავს ესხმოდა საკუთარ თავზე დიდ წხოველებს და გარბოდა.

ამავე ოკეანეში წხოვრობდნენ კიბორჩხალებიც. კიბორჩხალები არავის აყენებდნენ ზიანს. ისინი თავისთვის წხოვრობდნენ და არავის ანუხებდნენ.

ერთ დღეს, კიბორჩხალები თამაშობდნენ. ისინი საკმაოდ ხმაურიანები იყვნენ, ხმაურმა რვაფეხას ყურამდურ მიაღწია. ამ ხმაურის გამგონე რვაფეხამ დაუყოვნებლივ გაეშურა იქითკენ, საიდანაც ხმა ესმოდა. ზოლოს და ზოლოს მიაღწია იმ ადგილამდე, სადაც კიბორჩხალები თამაშობდნენ. დაინახა, რომ ზევრი კიბორჩხალი ერთმანეთს ეთამაშებოდა.

ავრესიული რვაფეხა მაშინვე დაესხა თავს კიბორჩხალებს. დაიჭირა იმდენი კიბორჩხალა, რამდენის დაჭერაჲ შესაძლებელი იყო უზარმაზარი მკლავებით. სხვა კიბორჩხალებმა გაიქცნენ და ძლივს გადაირჩინეს თავი.

გავიდა უამი. კიბორჩხალები, რომლებმაც დაინახეს რომ საშიშროებაში ჩაიარა, კვლავ გამოჩნდნენ. გამოჩნდნენ, მაგრამ მეგობრების ტკივილი ძალიან ანუხებდათ. არავის არ უნდოდა თამაში. უბრალოდ იდგნენ და არ იწოდნენ რა გაეკეთებინათ, მათ შორის ღრმა სიჩუმე ჩამოვარდა. ეს ღრმა სიჩუმე ერთ-ერთმა კიბორჩხალამ დაარღვია:

-მეგობრებო! ზოგიერთი ჩვენი მეგობარი სასტიკი რვაფეხას მსხვერპლი გახდა. ჩვენი ტკივილი ღიღია. ასე უძნეოდ უნდა ველოდოთ? დარწმუნებული ხართ, რომ ის რვაფეხა აღარ მოვა? ამისათვის, რვაფეხას წინააღმდეგ ერთად უნდა ვიმოქმედოთ და ძალიან უსრაფლებით უნდა ვიყოთო. მეორე კიბორჩხალამ სიტყვა შეანწყვეტინა:

-კარგი, და რა უნდა გავაკეთოთ? იმ უზარმაზარი რვაფეხასგან როგორ უნდა დავიქცათ თავი? პირველმა კიბორჩხალამ მიუგო:

-მე თქვენზე მოხუცი ვარ. თქვენზე მეტი გამოცდილება მაქვს. თუ იმას გააკეთებთ, რასაც გეცევით, შევძლებთ იმ რვაფეხას დამარცხებას. უფრო მეტიც, ჩვენ შეგვიძლია მური ვიძიოთ ჩვენი მეგობრებისთვის.

სხვა კიბორჩხალებმა დათანხმდნენ მოხუცი კიბორჩხალის წინადადებას. თამაშის დროს დარაჯი დააყენეს. დარაჯს მოახლოებული საშიშროების შესახებ უნდა გაეფრთხილებინა მეგობრები. ერთ დღეს რვაფეხა კვლავ გამოჩნდა. დარაჯმა კიბორჩხალამ მაშინვე აწნო მეგობრებს, ამჯერად, რვაფეხა იძულებული გახდა ხელო-რიელი დაბრუნებულიყო.

რვაფეხა, რომელმაც ვერცერთი კიბორჩხალა ვერ მოინადირა, ძალიან გაბრაზდა და შემხვედრ ზვიგენს დაესხა თავს, მაგრამ ამჯერადაც შეძლო გადარჩენა.

რვაფეხას ეს თავდასხმები მოხუც კიბორჩხალას ძალიან აწუხებდა. ამისათვის რაღაც უნდა მოეფიქრებინა. ზვიგენზე რვაფეხას თავდასხმას ისიც შეესწრო, რამაც კიდევ უფრო მეტად შეაშინა. თუმცა გადარჩენისათვის რაიმე გზა უნდა გამოენახა. აი ზუსტად იმ დროს თავში საოწარო აზრი მოუვიდა. იმ ზვიგენისგან უნდა

ეთხოვა დახმარება, რომელსაც რვაფეხა დაესხა თავს და გაიქრა. თავისი სიწოცხლის ფასად წავიდა ზვიგენთან. ზვიგენს კიბორჩხალას შეჭმა სურდა, როცა მის წინ მდგომი დაინახა. კიბორჩხალამ მიმართა:

–ძმაო თევზო! ჯერ მომისმინე და შემდეგ თუ გინდა შემჭამე. ზვიგენს ყველაფერი ღანვრილებით უამბო.

ზვიგენს, რომელმაც რვაფეხას სახელი გაიგონა, აზრადარკი არ მოსვლია კიბორჩხალას შეჭმა. რადგან, მასზე ძალიან გაბრაზებული იყო. მაშინვე კიბორჩხალასთან ერთად გეგმა შეიმუშავა. გეგმის მიხედვით, როცა კიბორჩხალები ითამაშებდნენ, ზვიგენი სადმე უნდა დამალოულიყო და როცა რვაფეხა მოვიდოდა, კიბორჩხალები ზვიგენისკენ უნდა გაქრულიყვნენ. ამგვარად, რვაფეხა აღმოჩნდებოდა ზვიგენის წინააღმდეგ.

მეორე დღეს, კიბორჩხალებმა დიდი ხმაურით დაიწყეს თამაში. მათი მიზანი იმის უზრუნველყოფა იყო, რომ რვაფეხა კვლავ გამოჩენილიყო. ასეც მოხდა. რვაფეხა შორიდან გამოჩნდა. რვაფეხას დანახვაზე კიბორჩხალებმა გეგმის მიხედვით ზვიგენისკენ გაიქცნენ. რვაფეხა, რომელიც კიბორჩხალებს მისდევდა, ზვიგენის

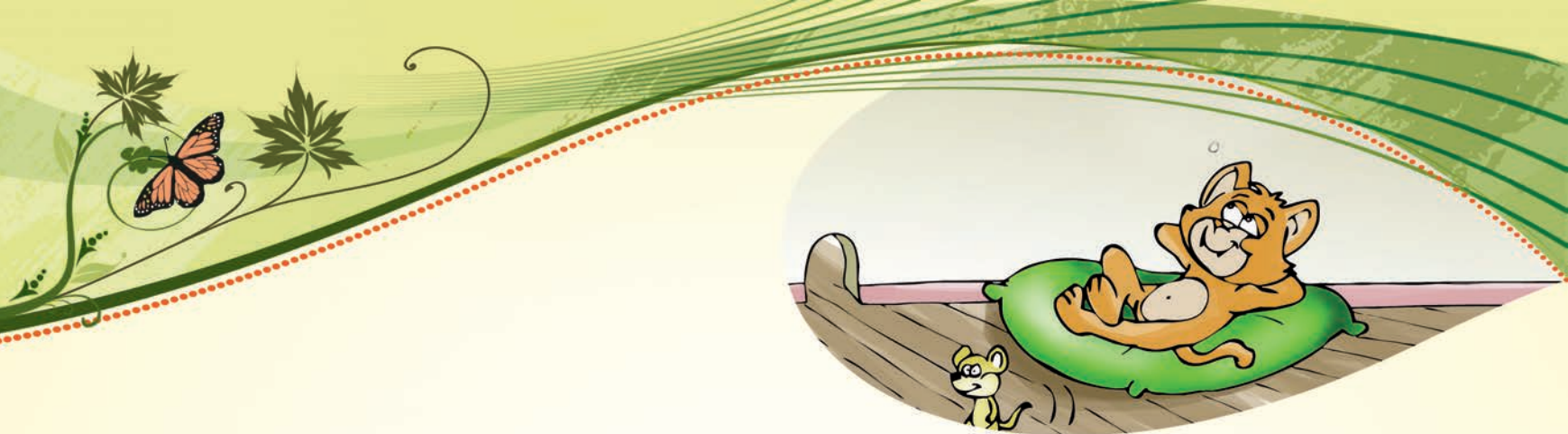

დანახვისას ვერ მიხვდა რა გაეკეთებინა. გაქრევა დააპირა. მაგრამ, ზვიგენი რვაფეხაზე უფრო სწრაფი აღმოჩნდა. ქოჭა ხანში რვა-
ფეხა დაიჭირა. ზასრი კბილებით რვაფეხას მკლავზე უკბინა.
რვაფეხას მკლავებმა წამიერად დაფარა ზვიგენის თვალები. ამ
შესაძლებლობით ისარგებლა რვაფეხამ და მოახერხა დამალვა.

ზვიგენმა ზევრი ძეხნის მიუხედავად ვერ იპოვა. რადგან რვა-
ფეხა დამალვის დიდი ოსტატი იყო. ზვიგენმა იმედი დაკარგა და
სასონარკვეთილმა წავიდა. ამგვარად რვაფეხა გადაურჩა ზვიგენს.
გადარჩა, მაგრამ მიღებული ჭრილობა მისთვის დიდი გაკვეთი-
ლი აღმოჩნდა. ის ტყუილუბრალოდ რომ არ დასხმოდა თავს, ეს
ყველაფერი არ მოხდებოდა. ეს კიბორჩხალების გამარჯვება იყო.
მოხუცი კიბორჩხალას გეგმამ აგრესიული რვაფეხა დააჩოქა.

კიბორჩხალები დარწმუნდნენ, რომ ჭკვიანური და კარგი გეგმის
გარეშე არაფერი არ გამოუვიდოდათ. იმ დღის შემდეგ რვაფეხა
თავისთვის იყო, კიბორჩხალები კი შიშს გარეშე წხოვრობდნენ.

მუცნობე კატა

ერთ-ერთ ქვეყანაში რბოვრობდა კატა. ეს კატა იმდენად მეოჯნებე ყოფილა, რომ ოჯნების გარეშე ერთ ნუსთაყ კი არ აჭარებდა. მისი უპირველესი ოჯნება კი, დიდი ძაღლის შეში-ნება იყო, რომელიყ მას ყოველთვის ედევენბოდა. ოჯნების გამო, მისი ნამდვილი საქმე, თავგის დაჭერაყ კი დაავინყდა.

ერთ დღესაყ ღრმა ოჯნებებში გადაეშვა. ფიქრის დროს მის ნინ რამოდენიმე თავგმა გაირზინა. თუმრა თავგები ვერყ კი შეამჩნია. მეპაჭრონებ, ამის დანახვაზე დაიყვირა, მომზებრ-და შენი სიზარმაყე! მთელი დღე ასე უსაქმურად გძინავს. რზირნინ თავგები რეკვავენ, ვარ ხედავ? ტყულიად გაჭმევ პურს? ერთხელ კიდევ ასე თუ მოიქრევი, გაგაგდებ - გაუნყრა კაჭას.

პატრონის ამ სიტყვებმა კაჭა როჭათი გონზე მოიყვანა, თუმცა მის ხასიათს ვერაფერი დააკლო. კაჭა როჭა ქუჩაში გავიდოდა ის ძაღლი ყოველთვის ედევნებოდა. ეს კი მას მეორნებედ აქრევდა.

კაჭის ასეთი ხასიათი მეპატრონეს უკვე ყელში ამოუვიდა და გააგდო გარეთ. ორნების გამო კაჭა ქუჩაში აღმოჩნდა. უფრო მეტიერ, მას აღარ ჰქონდა სახლი, სადარ ძაღლს დაემალოებოდა. შენუხებული დახეჭიალოზდა და საკუთარ თავს ეუბნებოდა:

-ეს ძაღლი ყოველთვის მდევნის. ორნებებით მისი დამარჩება შეუძლებელია. ისედაც მის გამო ქუჩაში აღმოვჩნდი. მისგან გადარჩენის გზა უნდა მოვძებნო.

როჭა კაჭა საკუთარ თავს ელაპარაკებოდა, ძაღლი უკვე მისდევდა. კაჭა თან ძაღლს გაურბოდა და თან მისგან გადარჩენის გზებზე ფიქროზდა. ზუსტად იმ დროს, როჭა ძაღლს უნდა დაეჭირა, კაჭა იმ სახლის ბაღში შევიდა, საიდანარ გამოაგდეს. მეპატრონემ იფიქრა, რომ კაჭა კვლავ

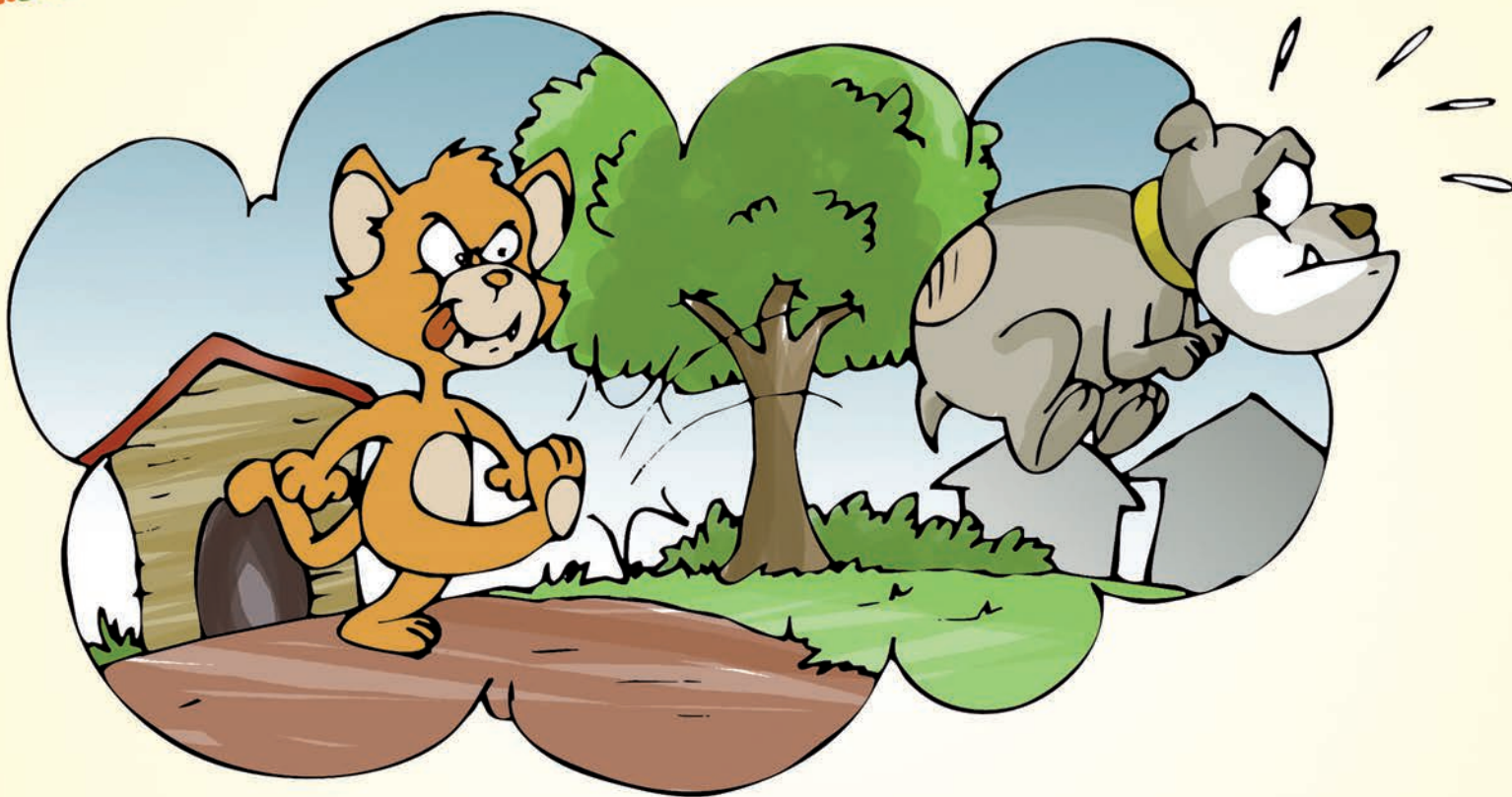
ღაბრუნდაო ღა მის გასაგდებად გაიქრა. გაიქრა მაგრამ რა
ღაინახა. კატას დიდი ძაღლი მისდევს? ნამიერად დაფიქრდა,

– მიუხედავად იმისა, რომ გავაგდე ის მაინც ჩემი კატაა.
ჩემს კატას ვერც ერთი ძაღლი ვერ შეაშინებს – თქვა ღა
ძაღლს სილა გაანწა. ძაღლს შეეშინდა ღა გასწილდა იქაუ-
რობას. კატამაჲ შვებით ამოისუნთქა.

კატამ ყველაფერი უამბო პატრონს. პატრონმა კი დააროგა:

– აჰ, ჩემი ლამაზო კატა! ეს ყველაფერი თავიდანვე გეთ-
ქვა ნეტა! მე შენს თავს დავაჩაგრინებ იმ ძაღლს? მაგრამ
ამიერიდან, მხოლოდ ოცნება არ კმარა, ამ ოცნების განხორ-
ციელების გზებზე უნდა იფიქრო.

კატის ოცნება, აუხდენელი ოცნება ყოფილა. რადგან, ვერ-
ცერთი კატა მარტო ვერ დაამარცხებს დიდ ძაღლს. მაგრამ
ამისათვის ჭკუის გამოყენება ყოფილა საჭირო.

იმი ღლის შემდეგ, რა თქმა უნდა კაჭა კვლავ ოცნებობდა, თუმცა აუბ-
ღენელო ოცნებებს არ აგებდა და არც ზარმარობდა.

ნარჩიფას ცნობისმთაყუაბუმა

ერთ-ერთ შორეულ ქვეყანაში, ზუჩქნარში ეხოვროზდა ერთი ძალიან საყვარელი ნარჩიფა. ფლისით დასერილობდა, ხოლო საღამოს თავის ზუღეში ზრუნდებოდა. საყვარელი ნარჩიფასთვის ეხოვრება ასე გრძელდებოდა.

ნარჩიფა ასეთი ეხოვრებით კმაყოფილი იყო, თუმცა სხვა არც ერთი ადგილის შესახებ არ იყოფა, გარდა იმ ადგილისა სადაც ეხოვროზდა. ეს კი მას გონება ურევდა. ხანდახან აინტერესებდა და უნდოდა სხვა ქვეყნების ნახვარ. ფლეები გადიოდა და ეს ფიქრები კარგად ჩაებეჭდა თავში. ენობის-მოყვარეობა საკმაოდ გაიზარდა.

ერთ დღეს მიატოვა თავისი საყვარელი ზუღე და გზას გაუდგა. ზევი იარა თუ ეოტა იარა, ეიდან ისეთი ადგილები დაინახა, რომლებიც აქამდე არ ენახა. თვალთვალის დროს ქვემოთ ერთ ზუჩქნარი შენიშნა და თქვა:

–რა ლამაზი ზუჩქნარია, რა ლამაზი ადგილია! ეს ადგილი ძალიან მომწონს, ჩავფრინდები და იქ ზუღეს გავიკეთებ. ჩაფრინდა ზუჩქნარში. გაიხედა მარჯვნივ, მარცხნივ, არავინ იყო და ნარჩიტამ თქვა:

–მგონი ზუჩქნარი უპატრონოა, აქ შემოძლია ზუღე გავიკეთო და შეუდგა საქმეს. მაგრამ, არ იცოდა, რომ ძალიან დიდ შერდომას უშვებდა, რადგან იმ ზუჩქნარს ძლიერი პატრონი ჰყავდა.

ზუჩქნარში მზაკვარი გველი ქოვრობდა. როცა ნარჩიტა მოვიდა, გველი იქ არ იყო და ნარჩიტას ზუჩქნარი უპატრონო ეგონა.

ნარჩიტამ უწნო ქვეყანაში, უწნო ზუჩქნარში ზუღე გაიკეთა. ბედნიერმა მოათვალიერა ირგვლივ ყველაფერი. შემდეგ იგრძნო, რომ მოშივდა და საკვებისათვის წავიდა ახალი ზუდიდან. შემთხვევით, ნარჩიტა წავიდა თუ არა, გველი დაბრუნდა ზუჩქნარში. ნარჩიტა ასე გადაურჩა პირველ საფრთხეს.

ნარჩიტა და გველი რამოდენიმე დღე ვერ შეხვდნენ ერთმანეთს. მაგრამ ასე დიდხანს არ გაგრძელდებოდა. ერთ ზუჩქნარს ორივე მათგანი პატრონობდა.

ერთ დღეს ნარჩიტა იჯდა თავის ახალ ზუღეში და ფიქრობდა: “ამდენი ხანია, ძველ ზუღეში ვცხოვრობდი, რაჭომ უფრო ადრე არ გადმოვედი აქ”. ზუსტად ამ დროს გველი დაბრუნდა ზუღეში. გველმა თავდაპირველად ვერ შენიშნა ნარჩიტა.

ნელ-ნელა შეძვრა ზუჩქნარში. ის იყო, რომ უნდა ჩასძინებოდა, როცა რაღაც ხმები შემოესმა. თავი აასწია და დაინახა, მის სიახლოვეს დაუპატიჟებელი სტუმარია. შემდეგ გაიფიქრა:

– ეხ ნარჩიტას სიწოწილე მოზეზრებია? ჩემს ზუჩქნარში რა გამბედაობამ მოიყვანა.

გველი იმდენად მზაკვარი იყო, რომ საერთოდ ხმა არ ამოუღია და გასრიალდა ნარჩიტასკენ. ნარჩიტამ არ იცოდა, რომ მისკენ გველი მიძვრებოდა და ახალ ზუღეში სიმღერებს მღეროდა. გველმა როცათი მოუთმენლად იმოქმედა. სიჩქარის გამო ზუჩქნარი შეარხია და ნარჩიტამარ შეამჩნია გველი. ნარჩიტამ გველის დანახვაზე ვერ მიხვდა საით წასულიყო. ძალიან შეეშინდა და გაფრინდა.

ნარჩიტა როცა ხნის შემდეგ ერთ ხეზე დაჯდა და დაიწყო იმაზე ფიქრი, რაჯ მოხდა.

- ეს გველი საიდან მოვიდა? როტარ და შემჭამდა. ჩემს ძველ ზუღეში ასეთი რამ არასოდეს მომხდარა.

ნარჩიტას ეს სიტყვები ხეზე მყოფმა რევმა გაიგონა.

რევმა უთხრა:

- ჰეი მეგობარო! ჩემდა უნებურად შენი სიტყვები მოვისმინე. აქ ახალი ხარ მე მეგონი. სასწრაფოდ ძველ ზუღეში დაბრუნდი. რადგან აქ არც მეგობრობაა და არც ამხანაგობა. ყოველ წამს შეიძლება გახდეს თავდასხმის მსხვერპლი. მერ კი ვფიქრობ აქაურობის მიტოვებას, მაგრამ მეშინია იმ ადგილებში ეხოვრება, რომელიც ჩემთვის უცნობია.

ნარჩიტამ გულისყურით მოისმინა რევის ეს სიტყვები და ჩაფიქრდა:

- შეხედე შენ რევს! მიუხედავად იმისა, რომ აქაურობა სახიფათოა, მაინც ეშინია მისთვის უცნობ ადგილას წასვლა. და მე! ულამაზესი ზუღე ენობისმოყვარეობის გამო მივატოვე. უცნობ ადგილას გადავწყვიტე ზუღის აშენება. როტარ და დავილუპებოდი.

- გაიფიქრა და ძველი ზუღისაკენ გაეშურა.

იმის შემდეგ, აღარასოდეს მიუტევებია თავისი ზუღე.

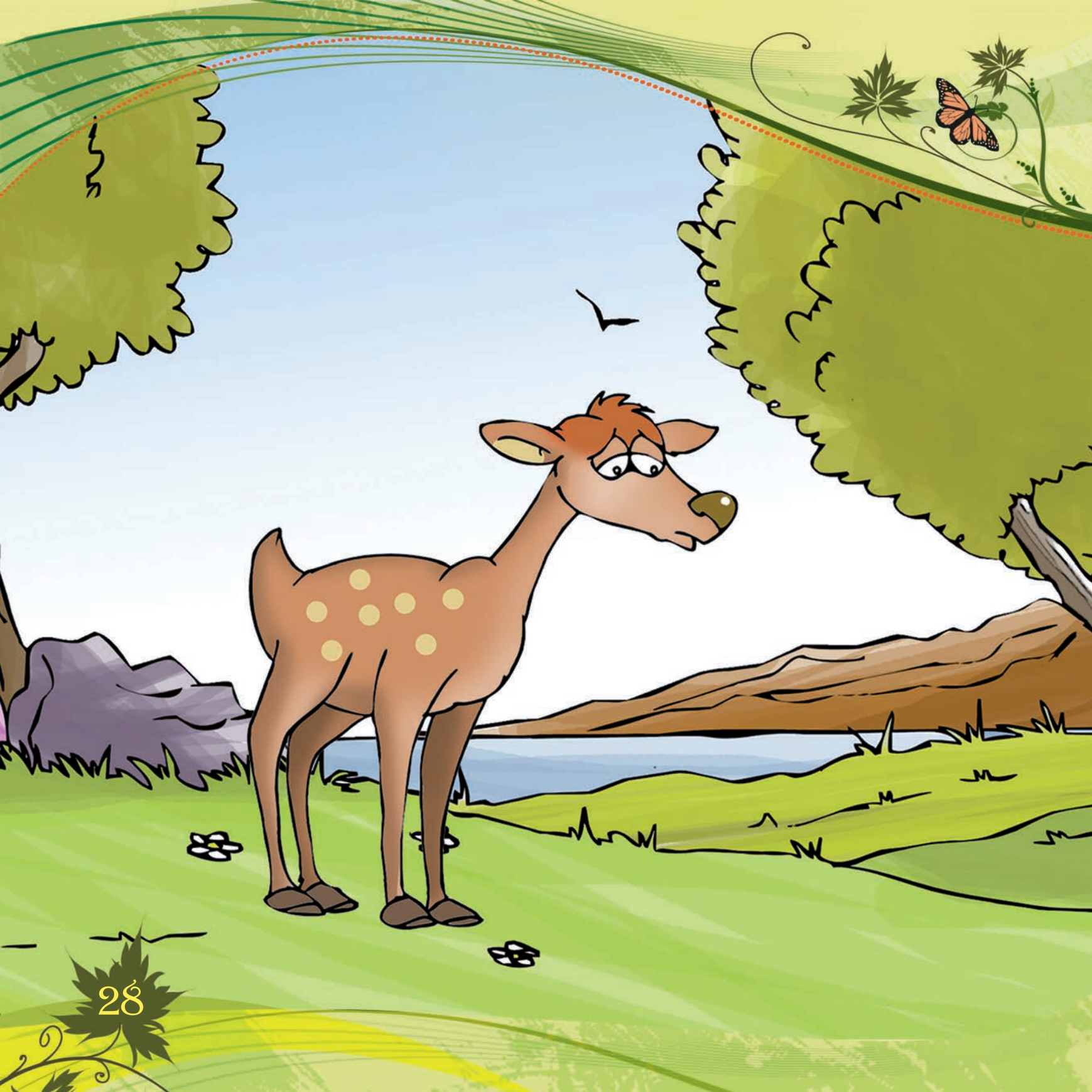

მატყიას ანტილოპა

ერთ-ერთ ტყეში ეხოვრობდა ანტილოპა. ეს ანტილოპა მარტოხელა იყო. რადგან არ უყვარდა მეგობრები.

ზოგს ღაშორდა იმიტომ, რომ ხარბი იყო, ზოგი მზაკვარი და ზოგიერ კი მახინჯი. ზოლოს კი მარტოდმარტო ღარჩა.

ანტილოპა ერთ დღეს ტყეში გავიდა სასეირნოდ. შორიასლოს დაინახა მეგობრები, რომლებიც იყინოდნენ და ერთობოდნენ. მათი ძალიან შეშურდა. შეშურდა, თუმცა რატომღაც მაინც ვერ ამბობდა უარს მეგობრის შერჩევის ჩვევაზე. ამის გამო, უყურებდა მათ და შინაგანად იჭანჭებოდა.

რამდენიმე დღის შემდეგ, ერთი მეგობარი გაიჩინა. თავ-
დაპირველად არავითარი პრობლემა არ ჰქონდათ.

ერთ დღეს მეგობარს უნდა შეხვედროდა და ერთად
უნდა წასულიყვნენ სასეირნოდ. თუმცა მეგობარმა შეხვე-
დრის ადგილზე დაგვიანებით მივიდა. ამის გამო ანტილოპამ
ძალიან გაუბრაზდა მეგობარს და მას აღარ ხვდებოდა.

ბოლოს კვლავ მარტოდმარტო დარჩა. მისი ხასიათის
გადამკიდე იმას ფიქრობდა, რომ ამ მარტოობას ვერასდროს
დააღწევდა თავს.

გავიდა დღეები. ძალიან მოზენოდა მარტოობა. უმოკლეს
ვადაში ერთი ჩემი სადარი მეგობარი უნდა გავიჩინო, მაგრამ
რაიმე ნაკლი არ უნდა ჰქონდესო - ფიქრობდა ანტილოპა.

გაუფგა გზას მეგობრის მოსაძებნად. მეგობრები რომლე-
ბიერ იპოვა ყველას დაშორდა უბრალო მიზეზების გამო.

ზოლოს ზედს დანებდა და სახლში ზრუნდებოდა. ამ დროს გზაში მოხუცი ანგილოპა შემოხვდა. მოხუცმა ანგილოპამ ჰკითხა, თუ რატომ იყო უბედური. მან კი ყველაფერი დეტალურად მოუყვა მოხუც ანგილოპას. მოხუცმა ანგილოპამ მიუგო:

– ოჰ, ჩემი სულელი შვილო! უნაკლო მეგობარი არსებობს განა? საკმარისია ისეთი მეგობარი გყავდეს, რომელსაც რუდი ზრახვები არ ექნება. ვინც უნაკლო მეგობარს ეძებს, ზოლოს მეგობრის გარეშე რჩება და იძულებულია მარტომ იჯოვროს.

მარტოხელა ანგილოპა მიხვდა ყველაფერს. მას შემდეგ, მისი მთავარი საფიქრალი იყო ის, რომ მოეძებნა ის მეგობრები, რომლებსაც უზრალო მიზეზების გამო დაშორდა და ზოდიში მოეხადა. ისწავლა, რომ აღარასდროს დაშორებოდა მეგობარს არასაპატიო მიზეზის გამო და ასე გადაურჩა მარტოხელა იჯოვრებას.

კურდღლის წაბმაცემა

ერთ-ერთ ტყეში რბოვრობდა კურდღელი, რომელსაც კეთილი გული ჰქონდა და ძალიან უყვარდა სხვებზე დახმარება. ყველას ეხმარებოდა, ვისაც თუ სჭირდებოდა დახმარება, იმდენად რამდენიც შეეძლო.

ერთ დღეს, კურდღელი კვლავ გავიდა ტყეში სასეირნოდ “იქნებ ისეთი რბოველი ვიპოვო, ვისაც დახმარება სჭირდება”. ირგვლივ იყურებოდა, ამ დროს ფეხში ეკალი შერჩო. სიმწრისგან ადგილზე ხტუნვა დაიწყო.

კურდღელი, რომელიც ყოველთვის სხვებს ეხმარებოდა, ამჯერად თვითონ ელოდა სხვისგან დახმარებას. ეკალი იმდენად ღრმად შერჩო, რომ შეუძლებელი იყო თვითონ ამოეღო.

კეთილმოსურნე კურდღელი, ელოდებოდა ვინმეს, რომ გამოჩნდებოდა და დაეხმარებოდა. მაგრამ, სამწუხაროდ დასასმარებლად არავინ მოვიდა. უკვე იმედი ენურებოდა და ზეღს ეგუებოდა, მაგრამ საიდანტარ დათვი დაინახა:

- ჰეი მეგობარო დათვო! გთხოვ დამეხმარე. ფეხში ეკალი შემერჯო, ვერ ვინძრევი - შესძახა დათვს. დათვმა გაიგონა კურდღლის შეძახილი და უთხრა:

- მეგობარო კურდღელო! ახლა შენთვის არ მჯალია. თან, რატომ უნდა დაგეხმარო? კურდღელი დატოვა და გაერჯლა იქაურობას.

კურდღელს იმედი გაურრუვდა. მისთვის უკვე გასაკეთებელი აღარაფერი იყო. ღამე ტკივილით გაატარა. ზოლოს მზე ამოვიდა. დღის პირველივე შუქზე დაინახა ყვავი, რომელიც საკვების მოსაპოვებლად მიდიოდა:

- ჰეი მეგობარო ყვავო! ფეხში ეკალი შემერჯო. შეგიძია დამეხმარო ეკლის ამოძრობაში? ყვავმა უთხრა:

- შენ ის კურდღელი არ ხარ, რომელმაც წოჭა ხნის წინ
ზუდიდან გადმოვარდნილი ჩემი ზახალა გადაარჩინა? რა თქმა
უნდა დაგეხმარები და ნისკარჭით ამოაძრო კურდღლის ფეხში
შერჭობილი ეკალი.

კურდღელს ასე დაუბრუნდა გაკეთებული სიკეთე. ყვავს მაღ-
ლობა გადაუხადა და რამდენადაც რთული არ უნდა ყოფილიყო
სახლამდე მიაღწია. ვიდრე ფეხი მოუჩივებოდა სახლში ისვენებდა.
გავიდა დღეები. კურდღელს სრულიად მოუჩივებდა ფეხი.

კურდღელი ტყეში გავიდა სასეირნოდ. გეგმავდა, რომ მის
ირგვლივ მყოფ ყველას დახმარებოდა. სეირნობისას დაინახა,
რომ ერთ-ერთ მონადირეს იარაღი დაემიზნებინა. დააინტერესა
და მაღლულად მიუახლოვდა და რა დაინახა. წხოველი, რომლის
მოკვლასაც მონადირე აპირებდა, ის დათვი აღმოჩნდა, რომელმაც
კურდღელს არ დაეხმარა.

კეთილმოსურნე კურდღელი ნამიერად შეუცუპანდა, დახმარე-
ბოდა თუ არა დათვს. წოჭა ხნის ფიქრის შემდეგ, გადაწყვიტა
ისე მოქცეულიყო, როგორც მას შემშვენოდა. კურდღელმა მთელი
სისწრაფით გაიბრინა დათვსა და მონადირეს შორის, მონადირის

ყურადღებამისკენ გადაიტანა. აღნიშნული სიტყუარით ისარგებლა დათვმა და ისხნა თავისი სიწოცხლე მონადირისგან. კურდღელ-მარჯ დაიმალა და დააღნია თავი მონადირეს.

გავიდა დღეები. დათვი შეხვდა კურდღელს, თავდახრილმა მიუახლოვდა და უთხრა:

- მეგობარო კურდღელო! მრეხენია, თვალეშორ კი ვერ გიყურებ. მე არ დაგეხმარე, როცა დახმარება გჭირდებოდა. მაგრამ, შენ ამის მიუხედავად სიკვდილს გადამარჩინე. შენ მასწავლე, რომ ზოროტეზას სიკეთით უნდა ვუპასუხო. შენი მაღლიერი ვარ. დღეიდან ერთად ვაკეთოთ სიკეთე.

დათვის ამ სიტყვების გაგონებით კურდღელი ძალიან ზედნიერი იყო.

თუ კურდღელი დათვს არ დაეხმარებოდა, იმის გამო, რომ თავდაპირველად დათვმა არ დაეხმარა მას, წუდისგან არაფრით განსხვავდებოდა. მაგრამ, კურდღელმა პირიქით მოიქცა და დათვი გააკეთილშობილა.

იხვის პაწაწინა ჩუვი

ერთ-ერთი ულამაზესი ტბის პირას იხვთა ოჯახი
ქხოვრობდა. იხვთა ოჯახი შეფგებოდა ღელა იხვისგან,
მამა იხვისა და ჭყუი იხვისაგან. ჭყუი ჯერ კიდევ
ახალი ნევრი იყო ოჯახისა. ამის გამო ღელა და
მამა იხვს ძალიან უყვარდათ და ირავდნენ მას. ტბა,
რომლის პირასაც ქხოვრობდნენ, ძალიან ლამაზი
იყო. ლამაზი იყო, თუმცა ზოგიერთ ადგილას საძიძ
ქხოველებიერ ბინადრობდნენ. ღელა და მამა იხვმა
იროდნენ ამის შესახებ და ჭყუს ტბაში მარტო შეს-
ვლის უფლებას არ აძლევდნენ, ხშირად აფრთხი-
ლებდნენ საძიძროების შესახებ.

ერთ ღელეს, ჭყუპა ღელა და მამა იხვისგან დაუ-
კითხავად გაღანყვიჭა მარტო შესულიყო ტბაში. და
როცა მათ ეძინათ შეეწურა კიდეც. როტახნის წყრვის
შემდეგ გაიფიქრა:

- ვითომ რატომ არ მამლევენ უფლებას მარტომ
ვიწყო ტბაში? აი, როგორ კარგად ვეწურავ - საუ-
ბრობდა თავისით.

მან ჯერ კიდე არაფერი იყოფა ნიანგის შესახებ,
რომელიც მის შორი-ახლოს სანადიროდ იყო ჩასაფრე-
ბული. კიდეც როტა ხნის წყრვის შემდეგ, გაღანყვიჭა
უკან დაბრუნებულიყო. სახლისკენ მიეწურავდა, რა
ღროსაყ შენიშნა, რომ უკან რაღაყ მიყვებოდა. უკან
შემოტრიალდა და რას ხედავს, ჩასაფრებული ნიანგი

მოსდევდა. ჭუკი ღაიზნა, სად წასულიყო ვერ ხვდებოდა. არ იყოფა რა გაეკეთებინა. შიშისგან გაქრევა დააპირა. რაჯ არ უნდა სწრაფად გაქრეულიყო, ნიანგი მას, მაინც ღაიჯერდა. მართლაცდა ნიანგმა როცა ხნის შეძღვევ დაენია ჭუკს. გაალო თავისი უზარმაზარი პირი და ის იყო უნდა გადაეყლაპა, მაგრამ ერთ-ერთი მონადირის ტყვიის სამიზნე აღმოჩნდა. ჭუკი სასწაულებრივად გადაურჩა ნიანგს.

ამ დროს დედა და მამა იხვს გამოელვობათ იარაღის ხმაზე. ჭუკი, რომ ვერ ღაინახეს ანერვიულოდნენ. შეეშინდნენ რაიმე რუდი არ დაემართოსო და ჭუკის ძებნა დაიწყეს. ღაინახეს, რომ ჭუკი ტბის პირას იდგა და ხმას ვერ იღებდა შიშისგან. მაშინვე მასთან მივიდნენ და ჰკითხეს თუ რა მოხდა. ჭუკმა შიშისგან იმ დროისთვის დედ - მამას ვერაფერი უამბო.

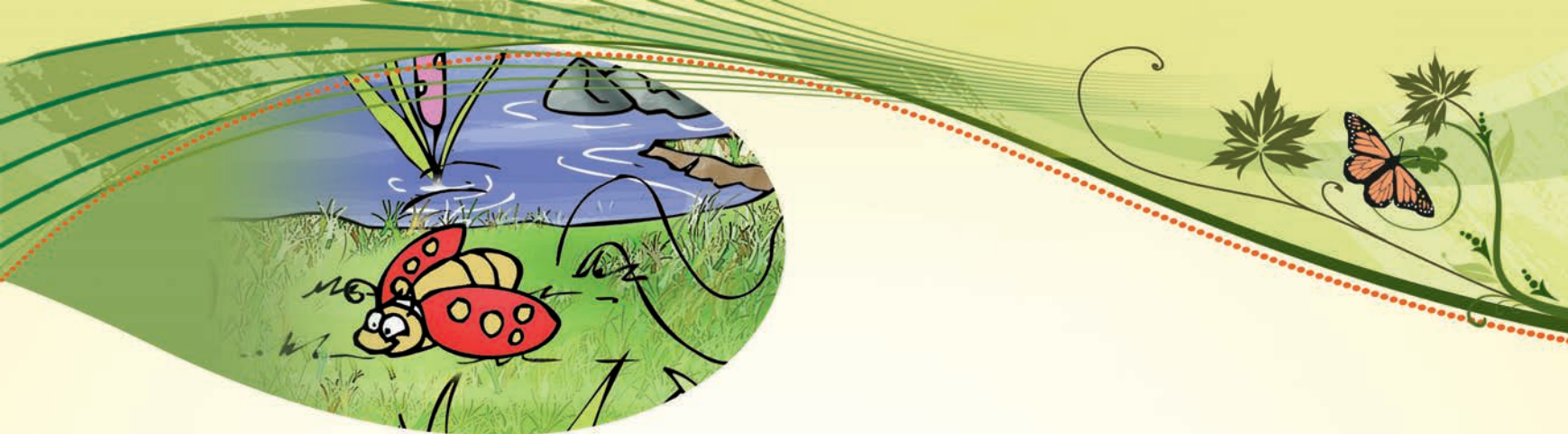

მაგრამ როცა ხნის შემდეგ ყველაფერი მოუყვა. დედა და მამა იხვმა უთხრეს, რომ:

- შვილო, თუ ჩვენ არ გვინდა, რომ რიმე გააკეთო, იწოდე მხოლოდ შენივე კეთილდღეობისთვის. შენ არ დაგვიჯერე. როცა და დაილუპებოდი. შენ, რომ რაღაც მოგსვლოდა ჩვენ რა უნდა გვექნა? აღარასოდეს მოიქნე ასე.

ჭკუმა, რომელიც დედა და მამა იხვს გულისყურით უსმენდა, ფიქრით დადო, რომ მათ სიტყვას აღარასოდეს გადაუხვევდა.

ჩემი პირველი ჭიჭი

მეორეული მხარეს ერთი ქვეყანა იყო. ამ ქვეყანაში ადამიანებს სჯეროდათ, რომ იმ პირს, რომელსაც ჭიჭი დააჯდებოდა, ზედი გაეხსნებოდა. სინამდვილეში ასე არ იყო, თუმცა ადამიანებს მაინც სჯეროდათ ამის.

ამ ქვეყანაში ლამაზი ჭიჭი იყო. ეს ჭიჭი-მანია მთელი დღე სეირნობდა და სხვადასხვა ადამიანს აფრინებოდა. ადამიანები ამის გამო, ძალიან ზედნიერები იყვნენ.

ერთ დღეს, ჭიჭი კვლავ გავიდა სასეირნოდ. იფრინა იქამდე, სადამდეც მისმა პანანინა ფრთებმა მიიყვანეს. ბოლოს დაიღალა და ერთ ადამიანს მხარზე დააჯდა. კარს, რომელმაც შენიშნა ჭიჭის დაჯდომა, ძალიან გაუხარდა.

- ჰეი მეგობრებო! დაინახეთ? ჭიამაია დამატდა. ახლა ბედი გამეხსნება. არაფრისათვის აღარ დამჭირდება ზედმეტი გარჯა. იმი-
ტომ რომ, ჭიამაია იღბალს მომიტანს. ჭიამაიამ კარის ლაპარაკისგან
ვერაფერი გაიგო.

- რას ამბობს ეს კაცი? რის იღბალი? დიას, ჩვენი სახელი “იღბლიანი” ჭიამაია, მაგრამ ეს სინამდვილეში იღბალს არ გულისხმობს. მუშაობისა და გარჯის გარეშე არც ერთ საქმეში არ მოღის წარმატება.

მას შემდეგ როცა ხანი გავიდა. იმ კაცის საქმეები, რომელსაც ჭიამაიამ მხარზე დაატო, წუღად წაუვიდა. იმიტომ, რომ არც ერთ საქმეს აღარ ანიჭებდა საჭირო მნიშვნელობას. ფიქრობდა, რომ უკვე იღბლიანი ვარ და მუშაობა რაღა საჭიროა, საქმეები ისე მოგვარდებოდა. თუმცა, ასე არ მოხდა. კაცი ყველაფერს კარგავდა, რაც თუ გააჩნდა.

რატომ ღროის შემდეგ, ჭიამაიამ იფიქრა, რომ იმ კაცთან წავალ, ვისაც ჩემი მისვლა გაუხარდა, აინტერესებდა მართლა მიუტანა იღბალი თუ არა. კაცმა, როცა ჭიამაია დაინახა, გაბრაზდა და უთხრა:

- უიღბლო ჭიამია! რატომ მოხვედი? თუ იმიტომ მოხვედი, რომ მთლიანად ზოლო მომიღო? - უყვიროდა ჭიამიას. ჭიამიამ ასე უპასუხა:

- დამშვიდდით! შენ მუშაობისა და ჭაფის ნაწვლად პანანინა ჭიამიასგან სარგებელს თუ ელო, კიდეც ბევრი რამ გადახდებოდა. თავი გაანებე ზარმოწოვას და იმუშავე.

ჭიამიის ეს სიტყვები კარს მოეწონა.

- შეხედეთ აბა ამ ჭიამიას! სიმართლეს ლაპარაკობს. ეს ყველაფერი ისედაც ხომ წრე რწმენა, რომლებიც გვაზარმაზებს. კარმა ჭიამიას ზოლიში მოუხადა.

იმ დღის შემდეგ თავის საქმეს აკეთებდა. ღმერთის დახმარებით უმოკლეს ვადაში საქმეები გამოსწორდა.

ჭიამია კი ამ ყველაფერით ზედნიერი იყო. ის ყოველთვის უფიქრდებოდა ვის მიახლოებოდა, რადგან ზოგიერთი ადამიანი ამას არასწორად იგებდა.

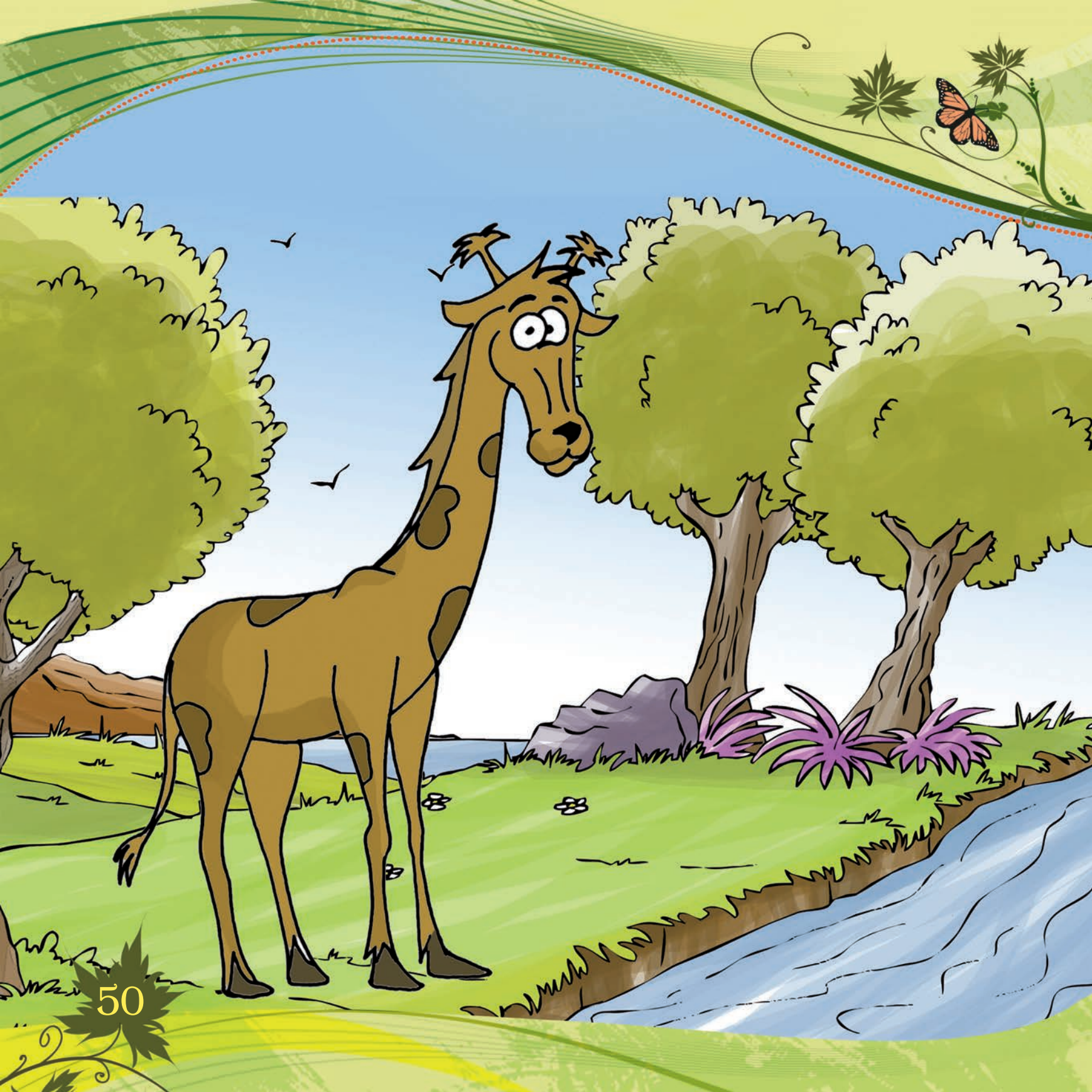

ქიზატი და სპილო

ერთ-ერთ ტყეში ქზოვროზდნენ ჟირაფი და სპილო, რომლებიც იმდენად კარგი მეგობრები იყვნენ, რომ ყველას შურდათ მათი.

მათ ერთ დღეს კამათი მოუვიდათ.

ერთი მნიკვი ზაღახის გამო დანყებული კამათი გართულოდა. იმდენად გართულოდა, რომ ურთიერთ შეურაჩხოფაშიც კი გადაიზარდა. ჟირაფმა და სპილომ ერთმანეთს ისეთი სიტყვები უთხრეს, რომ ამ სიტყვების შემდეგ შეუძლებელი იყო მათი მეგობრობის გაგრძელება. ამ დიდი კამათის შემდეგ ორი მეგობრის გზები გაიყარა.

მას შემდეგ დიდი დრო გავიდა და არასდროს შეხვედრიან ერთმანეთს.

ერთ დღეს ჟირაფმა თავი დამნაშავედ იგრძნო:

- ოჰ ჩემო უკუყო თავო, უხეშო ენავ. საუკეთესო მეგობარს ვანყენინე. ძალიან რწული სიტყვები ვუთხარი. საერთოდ არაფრის გამო დავკარგე მეგობარი. ჩემი მეგობრის გარეშე, მთლიანი ტყურ რომ ჩემი გახდეს არაფრად მილირს.

ამ დროს სპილოურ ჟირაფის მსგავსად თავს იდანაშაულებდა. მაგრამ ის სიტყვები, რომლებიც ერთმანეთს შეჰკადრეს, ძალიან მძიმე იყო. ამის გამო ვერ ზეღაფდნენ ერთმანეთისთვის ზოდიშის მოხდას.

რაც უფრო გადიოდა დრო, მით უფრო ენატრებოდათ ერთმანეთი ძველ მეგობრებს. ერთ დღეს ეს მონატრება ჟირაფს მოზეზრდა და თვქა:

- რაჯ არ უნდა მოხდეს მეგობარს პატიება უნდა ვთხოვო და შევურიგდეთ. დაიწყო მეგობარი სპილოს ძეგნა.

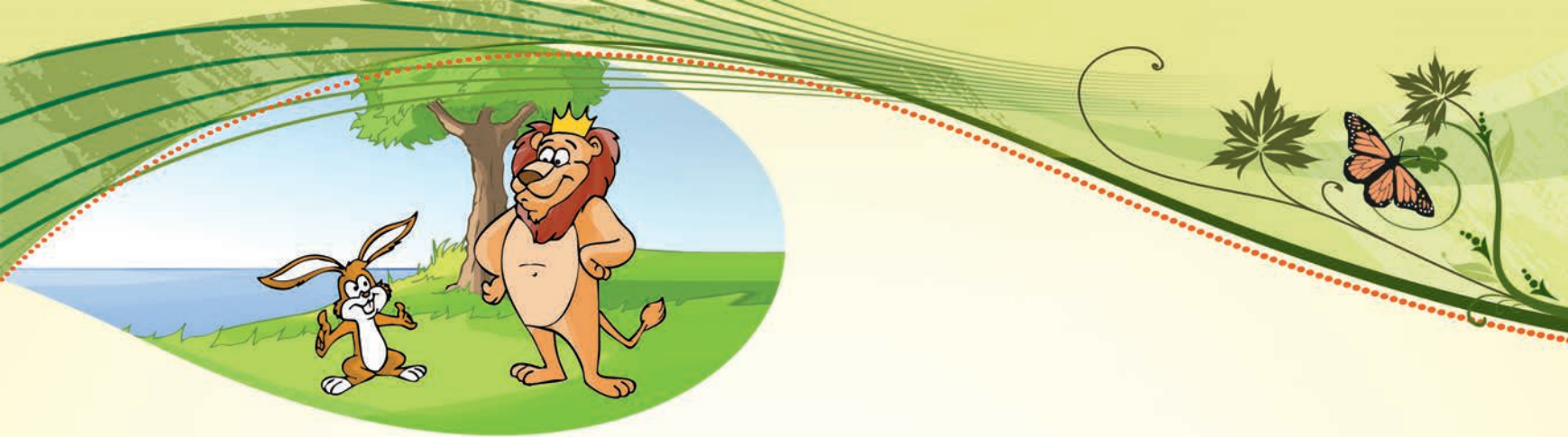
როგორც ამბობენ გული გულის საფარიაო; თუმცე სპილოც
ეძებდა ჟირაფს, რომ მისგან პატიება ეთხოვა. წოჭა ხნის შემ-
დეგ შეხვდნენ, მაგრამ რეხვენოდათ და ვერ უახლოვდებოდ-
ნენ ერთმანეთს. ჟირაფმა დიდხანს ვერ გასძლო და შესძახა:

- სპილო ძმაო! ჩემო ძველო მეგობარო! ზოდის გიხდი
იმის გამო, რაც გითხარი. მაპატიე, ზოდის გიხდით.

სპილომაც მიმართა:

- ძმაო ჟირაფო! მეც გიხდი ზოდის. - მეც მაპატიეო. ორი
ძველი მეგობარი საბოლოოდ შერიგდნენ და ეხოვრობდნენ
ისინი დიდხანს და ზეფნიერად.

ლომის ბთლი

ლომმა დაიბარა ვეზირი ვეფხვი, რათა სურდა მას-
თან ერთად გაერკვია, ვის უყვარდა და ვის არ უყვარდა
ლომი.

- ჩემო ვეზირო! თავს ვერ ვგრძნობ კარგად, მინდა
ვიყოდე, ჩემს ხალხში ვის უყვარვარ ნამდვილად და ვის
არა. ამისათვის, შენ უნდა გაავრცელო ხმა, რომ თითქოს
მოვკვდი. მე კი ფარულად ტყეში ვისეირნებ და გავიგებ
სინამდვილეში ხალხი რას ფიქრობს ჩემზე.

ვეფხვმარ მთელი ცყუ მოიარა და ხმა გაავრცელა თითქოს მეფე გარდაიწვალა. ამ ამბის გამგონე წხოველები ყურებს ვერ უჯერებდნენ. ასე უჩებ რა მოუვიდა ნეჭა - აიტერესებდათ. ეს ამბავი მაშინვე დაიტერეს, რადგან მეფის კეზირის სჯეროდათ.

ამგვარად, ლომის გეგმის პირველი ეტაპი განხორციელდა. უკვე ლომს შეეძლო შენიღბულიყო და თავისუფლად გასულიყო ხალხში. მაშინვე დაიწყო ცყუში სეირნობა.

ლომი შენიღბული სეირნობდა, გზად მელა შემოხვდა, რომელიც შემდეგნაირად ამბობდა: “ოჰ როგორც იქნა თავი დავაღნიე, თავისუფლად შემოძლია ვაკეთო წბიერება, არავის აღარ ჩავაზარებ ანგარიშს. რა კარგია, რომ ლომი მოკვდაო”.

ლომმა იქაურობას გაეწალა და გაავრცელა სეირნობა. ერთხელარ მგლისა და ცყურის საუბარი გაიგონა: “ლომის

სიკვდილის შემდეგ თავისუფალი ვართ. აღარავინ არის ვისგან-
ნაყ გვეშინია. როგორი რთული ყოფილა ისე მოიქცე თიქოს
გიყვარს ის, ვინც რეალურად არ გიყვარს”

ლომმა თანდათან დაიწყო თავისი ხალხის ნამდვილი სახის
შესწავლა. მან ვერ შეიკავა სინანული იმის გამო, რაც გაიგო.
თვლიდა, რომ ამას არ იმსახურებდა.

ლომმა რომელი წხოველსაჲ მოუსმინა იმ დღეს, ვერწერ-
თისგან ვერ გაიგო კარგი რამ. სხვა დღეებშიერ განაგრძობდა
ხეჭიალს.

ერთ დღეს კეზირმა კეფხვმა უთხრა დათვს:

- ძმაო დათვო! ეს დღეები სანამ რამეს იტყვი კარგად
დაფიქრდი. ჩვენი მეფე არ მომკვდარა. ფრთხილად იყავი, მის
შესახებ რუფად არ ისაუბრო.

აი ეს იყო ის მომენტი, რამაჲ ლომი გაანადგურა. ის,
ვინც მისი საიდუმლო გასწავ, მისი მთავარი მოადგილე იყო.
ლომმა თქვა:

- თუ ჩემი ვეზირი ასე მოიქცევა, სხვა რას გააკეთებს? ესე იგი ამ ტყეში არავის ვუყვარვარ. ლომი თამაშის შესანყვეჭად სასახლეში ზრუნდებოდა, რა ფროსაყ კუთხეში მდგომი კურდღლის საუბარი მოისმინა:

- ჩემო მეფეო, შენს გარეშე ეს ტყე წარიელია. წხოველო-ზი მანანნაღებენ. ძლიერმა სუსტის დაჩაგვრა დაიწყო. ლომმა კურდღელთან ერთად აჭირდა, ნელა მიუახლოვდა და უთხრა:

- ჩემო ერთგულო მეგობარო! მე არ მოვმკდარვარ. ნუ გეშინია, დღეიდან შენთვის და შენისთანებისთვის ვიწოვებ. კურდღელთან ერთად დაბრუნდა სასახლეში.

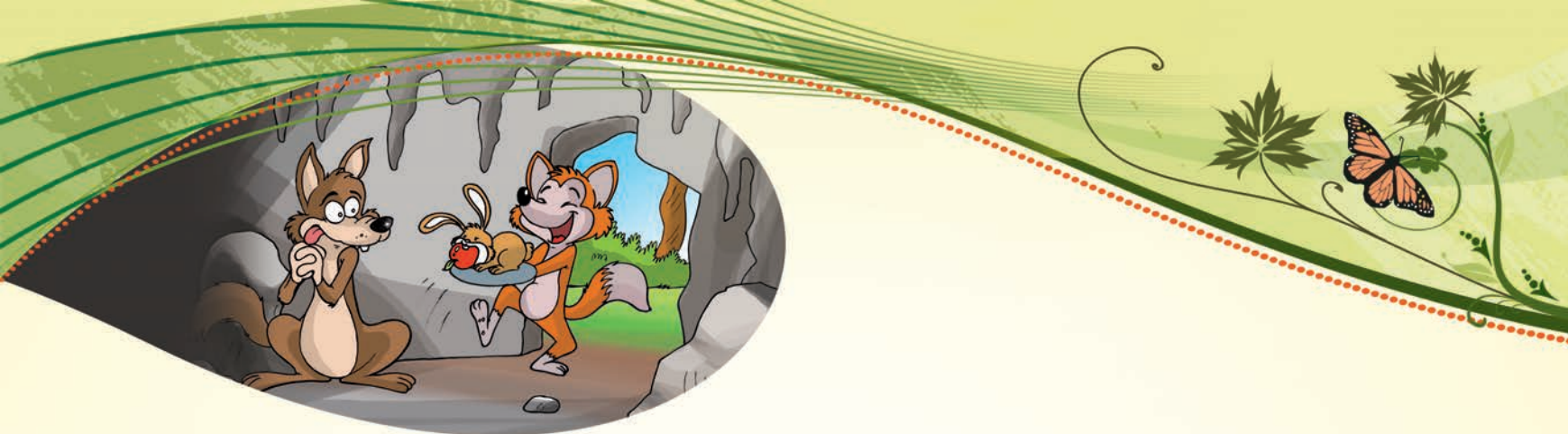
მეორე დღეს, პირველი საქმე ვეზირის დათხოვნა იყო. ვეფხვის ნარვლაფ, ვეზირად კურდღელი დანიშნა.

ლომი მიხვდა, რომ ყველა ვისაყ იწნობდა არ იყო მისი მეგობარი, ნამდვილი მეგობრები ისინი არიან ვისაყ უანგაროდ უყვართ.

იმ დღის შემდეგ, გაიგო თუ ვინ იყო მისი მეგობარი და
ვინ მტერი.

ანგაბუმიანი მულია და კეთილშობილი მგელი

მელია და მგელი ძალიან კარგი მეგობრები იყვნენ. ერთად სეირნობდნენ და ნადირობდნენ. მათი ეს მეგობრობა უფრო მეტად მელასთვის იყო სასარგებლო, რადგანაც მგელი უფრო განაფული იყო ნადირობაში. მელიასთან შედარებით უფრო მეტ და დიდ ნადირს იჭერდა. მელიის ნანადირევი კი პატარ-პატარა ქოველები იყვნენ. აი ამის გამო, მელია უფრო მოგებული იყო ამ მეგობრობით. მაგრამ მათთვის ეს არ იყო დიდად მნიშვნელოვანი და არც ინტერესდებოდნენ ამით.

მელია ისეთი წბიერი იყო, რომ თავის ანგარებას არ აგრძნობინებდა მგელს. უფრო მეტი, მგელს არაერთხელ დაუბტკიერა, რომ არ იყო ანგარებიანი. ის მგლის გულის მოგებას ახერხებდა, რადგან მომავლისთვის ფიქრობდა მელა.

ერთ დღეს ორი მეგობარი სანადიროდ წავიდა. მაგრამ ვერც ერთი წხოველი ვერ იპოვეს. შიმშილისგან მუწლეები უცხოდათ. ამ დროს მელამ დაინახა კურდღელი, რომელიც ბუჩქებში თამაშობდა. მელიამ თავის თავს უთხრა:

– მგლის ნდობა ზოლომდე უნდა მოვიპოვო. აი ზუსტი შესაძლებლობაა. ეს კურდღელი უნდა დავიჭირო და გავუნანილო მგელს. ამის წყალობით, მასთან ერთად თვეების განმავლობაში დავრჩები და უფასოდ გამოვიკვებებიო. მე პატარა კურდღელს დავიჭერ, ის უზარმაზარ ანტილოპას. მე კაკაბს დავიჭერ, ის ირემს. განა შეიძლება ასეთ ძლიერთან მეგობრობას შეუქმნა საფრთხე? – შემდეგ დაიჭირა პატარა კურდღელი და მგელს გაუნანილა. მგელი აღაფრთხოვანა მელიის ასეთმა მოქმედებამ და შემდეგნაირად უთხრა მელიას.

– ძმაო მელა, შენ ძალიან კარგი მეგობარი ხარ. შენი წყალობით ღავნაყრდი. ჩვენ ისედაც მეგობრები ვიყავით, მაგრამ ამის შემდეგ მეგობრებზე მეტი ვართ ერთმანეთისთვის.

მგლის ამ სიტყვებით, მელია მიხვდა, რომ მიზანს მიაღწია. უკვე მგლის გვერდით მრავალი წელი შეეძლო გაეჭარებინა სრულიად უსასყიდლოდ. იმ დღემდე რაჯ კი გააკეთა, აი ამისთვის იყო გამიზ-

ნული. ზოლოს და ზოლოს ამას მიაღწია. ორი მეგობარი
დანაყრების შემდეგ გაერაღა იქაურობას. იმის შემდეგ, მგელი
მოინადირებდა, მელია კი იკვებებოდა. მოკლედ რომ ვთქვათ,
მელიას ყოველგვარი გარჯის გარეშე გაჰქონდა თავი.

მას შემდეგ გავიდა თვეები. მელია მგლის წყალობით მეფესავით ეხოვრობდა. ერთ დღეს ორი მეგობარი კვლავ სანადიროდ წავიდა. მგელმა დიდი ირმის მონადირება დაიწყო. მელია კი ელოდებოდა, მგელი როდის მონადირებდა ირემს და მიუტანდა. მაგრამ ამჯერად დიდხანს მოუწევდა ლოდინი, რადგან მგელმა სირბილის დროს ფეხი მოიტეხა. მგელი, რომელსაჲ ძალიან აწყუბდა ტკივილი, ასე ეძახოდა მელიას:

– ძმაო მელია!

– ძმაო მელია! დამეხმარე. დამეხმარეო! მელია, რომელიჲ ელოდა მგელი როდის მოიტანდა ნანადირევს, შეაძრწუნა მგლის გამწარებულმა შეძახილმა. მივიდა და რა დაინახა. მგელი ფეხმოტეხილი გამოტყდოდა მინაზე. ერთ წამში დაემსხვრა ოჯნებები. უკვე მგლისგან არაფერი სარგებელი აღარ ექნებოდა. მელიამ მგელს შემდეგნაირად უთხრა:

– მგელო შენთან მეგობრობა აქამდე ყოფილა. ჩვენი გზები აქ იყოფა. მე ორი კურდღელი გადმოგიგდე, შენ

კი თვეების განმავლობაში მკვებავდი. ასეთ მღვთაშობაში ვლარ შეძლებ ჩემს გამოკვებას. შენთან რაიმე ინტერესი აღარ დამრჩა. მგელი მიაჭოვა და წავიდა სხვა მეგობრის საძებნად, რომელიც მის ინტერესებს დააკმაყოფილებდა.

მელიის ამ მწარე სიტყვებმა შინაგანად გაანადგურა მგელი.

- ეჭ ჩემო უჭკუო თავო. ეი ჩემო სუფთა გულო. განა წბიერი მელიასგან დადგება მეგობარი? მე ეს დავიმსახურე - თქვა და კოჭლობით გაუჩინარდა.

მგელი დაფიქრდა და მიხვდა, რომ თუ მეგობრები მასთან რაიმე ინტერესის ან სარგებლის გამო არიან, ეს თავიდანვე უნდა გაანალიზოს. მიხვდა, რომ ნამდვილი ძმობა და მეგობრობა გამოჩნდება გაჭირვების უამს. იმ დღის შემდეგ, მეგობრების კარგად არჩევა ისწავლა.

ჩვენი ლეოპარდი

ერთ-ერთ ცეცხლში, ძალიან ძლიერი ლეოპარდი ეხოვრობდა. რასაც დაედევნებოდა ყველაფერს იჭერდა და წოწხალს არ ტოვებდა. ის მუდამ საკვებზე ფიქრობდა და არავინ ჭირდებოდა. ასე ეხოვრობდა, მაგრამ, როგორც უგუნური იყო. ნანადირევს ცეცხლში აჭარებდა და ყველას აჩვენებდა. შემდეგ კი, ნანადირევს ყველას თვალწინ ჭამდა. მას, ვერავინ ეზიარებოდა, რადგან ის, ძალიან ძლიერი იყო.

ერთ დღეს, ერთ დიდ ირემს დაედევნა. როგორც ხნის დევნის შემდეგ ირემი თავისი ძლიერი ყბით დაიჭირა. როგორც ყოველთვის დაინახო ირმის ცეცხლში ჭარება. ლეოპარდს ძალიან სიამოვნებდა, როცა ეხოველების საუბარი ესმოდა - როგორ ჩვენს გაგვინანილუ, რა მოხდება. ეს საუბრები, მას დიდ სიამ-

მოვნებას ანიჭებდა. მაგრამ, არასოდეს უფიქრია, რომ ნანადირევი მათთვის გაენაწილებინა. შემდეგ კი ნანადირევის წხოველების თვალწინ ჭამა დაიწყო.

ჭურამ ამას ვეღარ გაუძლო. მოიკრიბა გამბედაობა და ლეოპარდასთან მივიდა:

– ძმაო ლეოპარდო, ეს რასაერაკეთებ არასწორია, რადგანარ არსებობს მშვიერი და დანაყრებულო წხოველი. ყველას თვალწინ ნანადირევის ჭამა უგუნურობა არ არის?

ჭურას ამ სიტყვებმა ლეოპარდი ძალიან გააზრაზა:

– ჰეი ჭურა! ზღვარი იყოფე. თქვენ რა ნანადირევი დაიჭირეთ და მე ხელიდან აგაწაღეთ? გარდა ამისა ჩემს ნანადირევს იქ შევჭამ, სადარ მინდა, ამაში კერავინ ჩაერევა. ჭურამ უპასუხა:

– ძმაო ლეოპარდო! დადგება ფლე, როცა შენ იქნები სუსტი. კერე შენ შეძლებ ნადირობას. იმ დროს, თუ ვინმე შენს წინ დაინყებს ნანადირევის ჭამას, ჩემი ეს სიტყვები გაიხსენე. უთხრა და გაეწაღა იქაურობას.

ჭურას უკანასკნელი სიტყვების შემდეგ ლეოპარდმა უფრო მაღიანად განაგრძო ნანადირევის ჭამა და თან თავისთვის ჩაილაპარაკა:

– შეხედე, რა მითხრა ამ დაზნეულმა ჭურამ. თურმე დავსუსტდები, თურმე ვეღარ შევძლებ ნადირობას და რინკურად ჩაივინა.

მას შემდეგ გავიდა თვეები. ლეოპარდის უმაღურობას არაფერი მოჰკლებია.

ერთ დღეს კვლავ დაეღევნე ნადირს. სირბილის დროს იგრძნო, რომ დაიღალა. თვალწინ მორბენალი ნადირი გაექცა, რამაც ძალიან შეაშფოთა.

– რა ხდება ჩემს თავს? ნადირის გაქცევა რა არის, ვინ ვარ მე? ეს როგორ მომივიდა, ეკითხებოდა საკუთარ თავს. ფლითიფლე უფრო დაავადდა. რისი ნადირობა, საერთოდ აღარ შეეძლო სირბილი. შიმშილისგან გამოიფიტა.

ლეოპარდი ერთ დღეს, თავის სოროში შიმშილისგან კვნესოდა, რა დროსაც ვეფხვი დაინახა. ვეფხვი ნანადირევ ანჭილოპას მაღიანად შეექცეოდა. ამის გამო ლეოპარდს პირიდან ნერწყვი ნამოყვიდა. ნამიერად ტყუარას სიტყვები გაახსენდა. ზუსტად, იმ ნამს მიხვდა, რას გრძნობდნენ სხვა წხოველები. თუმცა ვეფხვი მასსავით უგუნური და შეუწყალებელი არ აღმოჩნდა. ლეოპარდის გამოხედვიდან მიხვდა, რომ მას რაღაც უნდოდა და ვეფხვმა ნანადირევი გაუნანილა. ლეოპარდს შერცხვა საკუთარი თავის, იგრძნო თავისი უგუნურება.

ლეოპარდი გამოჰანმრთელდა და ისწავლა, რომ ნანადირევი სხვასაჲ
უნდა გაუწანილოს, ან ისეთ ადგილზე უნდა ჭამოს, რომ სხვამ ვერ
ღაინახოს.

უნდა გავითვალისწინოთ, რომ ჩვენს გვერდითაჲ შეიძლება იყვნენ
ღარიბები. რომლებსაჲ საკვები უნდა გავუწანილოთ, ან მათ წინ არ
უნდა მივირთვათ. წინააღმდეგ შემთხვევაში უგუყურები აღმოვჩნდებით.

ლომის გზამკვლევი

ერთ დღეს ტყის მეფის, ლომის კარზე დააკაკუნეს. ლომმა გაიფიქრა იმედია ყველაფერი კარგადაა, გააღო კარი და დაინახა ფერმკრთალი ვეფხვი, რომელმაც ლომს შემდეგნაირად უთხრა:

- ჩემო მეფეო! ტყეში უჩნაური რაღაჯეები ხდება. წხოველები მოუსვენრად არიან. იქნებ ნამოხვიდეთ და თვითონ ნახოთ. ლომმა უთხრა:

- გაჩერდი, ჩაისუნთქე, რა მოხდა ასეთი სანერვიულო? დამშვიდდი და ისე ამიხსენიო. ვეფხი დამშვიდდა და უთხრა:

- ჩემო მეფეო! დილით ავდექი, საკვების საძიებლად გამოვედი. დავინახე რომ წხოველები აქეთ-იქით გარბოდნენ. ერთ-ერთი მათგანი გავაჩერე და ვკითხე რა ხდებოდა.

მან მიიხსრა, რომ ჭყის ერთი კუთხიდან ჟუნაური ხმები მოდიოდა და წავიდა. ლომმა გაიკვირვა:

– რა არის ნეჭა ის ჟუნაური ხმა? წავიდეთ და ვნახოთ, თქვა და გზას გაუდგა. მავრამ არ იყოფა ის ადგილი, საიდანაც ჟუნაური ხმები მოდიოდა.

ასე უძიებოთ დაეძებდა შუბხუკვის ადგილს, ამ დროს ყვავი გამოჩნდა და უთხრა:

- პატივცემულო მეფეო! ის ადგილი მე ვიცი, სადარ მიდისართ. თუ ინებებთ, მე მიგიყვან იმ ადგილასო. ლომი დათანხმდა ყვავის შემოთავაზებას.

ლომი გაუდგა გზას, თუმცა არ იყო დარწმუნებული სწორ მისამართზე მიდიოდა თუ არა.

ყვავი წინ მიდიოდა, ლომი კი მიყვებოდა მას. ღიღ ხანს იარეს, თუმცა ვერ მიაღწიეს იმ ადგილას, საიდანაც უცნაურო ხმები ისმოდა. ლომმა მიმართა:

- ჰეი ყვავო! მოთმინების ფიალა მეცხება. ჯერ კიდევ ვერ მივედი?

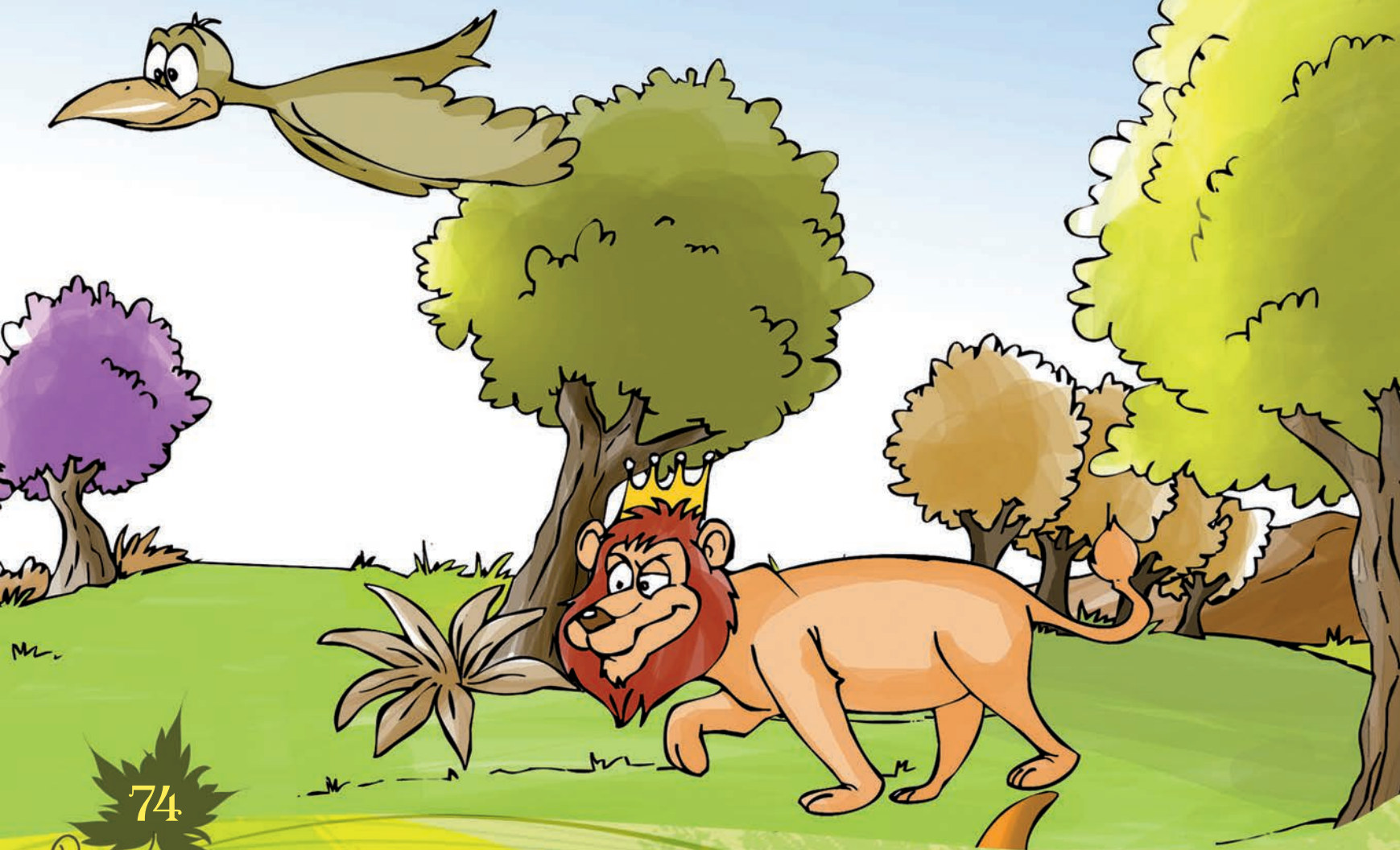
- ჩემო მეფეო! მეც მიკვირს. ის ადგილი სადღარ აქ იყო. როტა კიდევ ვიაროთ. ზოლოს უკვე ზნელოდებოდა. თუმცა, ლომმა დანიშნულების ადგილს ვერ მიაღწია. დაქანწყულმა ერთ ხეს მიეყრდნო და თქვა:

- ტყუილად არ ამბობენ, ის, ვისი მეგობარი ყვავია, უბედურებას ვერ გადაურჩებაო. ყვავს რომ გამოვყევი შერდომა დავუშვი მგონი, თავისით ჩაიღაპარა. ამ დროს ყვავი,

ლომის შიშით იქაურობას გაურღია. ლომმა ვერც კი გაიგო, რომ ყვავი გაექრა.

- ჰეი ყვავო! დაღამდა უკვე. მაჩვენე ის ადგილი, საიდანაც ყურნაური ხმები მოდის და დაუყოვნებლივ დავბრუნდეთ სახლში. მაგრამ ყვავისგან არაფერი არ ისმოდა. ლომი მიხვდა,

რომ ყვავი გაიქრა. ყვავზე გაზრახების ნაწვლად საკუთარ თავს ადანაშაულებდა.

- თუ სახლში იჭლები და გარეთ არ გამოხვალ, არ გეროდინება ტყეში რა ხდება, უფრო მეტირ თუ გზამკვლე-
ვად ყვავს აირჩევ, აი ასეთი დასასრული გექნება. მგონი ძალიან რუფად გამეხუმრნენ. თუმცა კარგია. ეს ჩემთვის გაკვეთილი იყოს, თქვა და სახლისაკენ გაეშურა.

სინამდვილეში, ტყეში ასეთი ადგილი არც ყოფილა. ეს წხოველეების ხმაური იყო.

იმ დღის შემდეგ, ლოში ახლოდან ადევნებდა თვალყურს ტყეს და წხოველეებს. აღარასოდეს დაუჯერებია ის, რამირ არ იყო დარნმუნებული და აღარც მოტყუებული.

ქათამი ცუდი იდეებით

ერთ საქათმეში ათობით ქათამი წხოვრობდა. ისინი ერთად მეგობრულად წხოვრობდნენ. მაგრამ, ერთ-ერთი ქათამი არ იყო კმაყოფილი არსებული სიტუაციით.

ხანდახან ფიქრობდა:

– ამ საქათმეში ძალიან ბევრნი ვართ. ვერც ვნაყრდები, ამას რამე უნდა მოვუხერხოო.

ერთ დღეს აზრად წუდი იდუა მოუვიდა. როცა სახიფათოა მაგრამ ჩემი კომფორტისთვის ღირს – გაიფიქრა ქათამმა.

და პირდაპირ მელასთან წავიდა.

მელას ქათამის დანახვაზე ძალიან გაუკვირდა და გაიფიქრა:

- ეს ქათამი ან გიჟია ღა ან წხოვრება მოგზოზრდა.
- ხომ მშვიდოზრას ქათამო. სიწოწხლოე მოგზოზრდა? გინდა შეგჯამო? უთხრა ქათამს.
- ქათამმა უპასუხა:
- მელოია, თუ მე აქ შემჯამ, ერთი ქათამი ღაგრჩება ნაჯამი, მაგრამ, თუ შევთანხმდებრით, მაშინ მთლიან საქათმეს შეჯამო ღა მისი გეგმები გააწრო.

ქათამმა უთხრა მელიას საქათმის ადგილმდებარეობის შესახებ, ოღონდ იმ პირობით, რომ მას ხელს არ ახლებდა. გეგმის მიხედვით, საქათმის შესასვლელი კარი ღია უნდა დარჩენილიყო, მელია კი შიგნით შეიპარებოდა. შემდეგ კი ყველა ქათამს გადასანსლავდა. ხოლო რუდი იღუპის მქონე ქათამი დატკბებოდა საქათმეში მარტო წხოვრებით. მისი აზრით, თუ მარტო დარჩებოდა პატრონს უფრო შეუყვარდებოდა და ზევრ საკვებს მისწემდა.

მას შემდეგ გავიდა რამდენიმე დღე. ზოროჭი ქათამი მოუთმენლად ელოდა მელიის გამოჩენას და თან ფიქრობდა:

– იმედია მელია არ გადაიფიქრებსო.

თუმცა, რომელი მელია იტყვის უარს ამდენი ქათმის შეჭმაზე – იმშივიდებდა თავს.

დადგა ის ნანატრი ღამე და მელია მივიდა საქათმესთან. ქათამმა, მელიის დანახვისთანავე, ფრთხილად გააღო საქათმის კარი და გამოვიდა გარეთ.

მელია შვეიდა საქათმეში და სასიამოვნო საღამო მოუწყო საკუთარ თავს. ზოროტი ქათამი კი სიამოვნებით უყურებდა მეგობრების გასაჭირს. ზოლოს საქათმეში ერთი ქათამიერ კი არ დარჩა, ზოროტ ქათმის წყალობით, მელიამ ისე მოიღვინა, ვერც კი იოჯნებებდა.

მელია, რომელმაც თავის საქმეს მორჩა, ნელა გამოვიდა საქათმიდან და ქათამს უთხრა:

– მაღლოზა ქათამო. შენი წყალობით დიდ ხანს აღარ მომ-
შივდება. მოდი მაღლოზა უნდა გადაგიხადოო. მისი ნამდვილი
მიზანი ამ ქათმის შეჭმარ იყო. ზუსტად იმ დროს, როცა
ქათამი უნდა გადაესანსლა, მეპატრონემ დაინახა მელია, აიღო
თოფი და ესროლა. მელიამ თავის გადასარჩენად გაქრევა
გაღანყვიჭა. ძლივს გადაურჩა სიკვდილს. ზოროტი ქათამი კი
პატრონის წყალობით ქოჩხალი დარჩა.

როცა პატრონმა საქათმე წარიღო დაინახა დასწყევლა
მელია. საკუთარ თავს გაუჭავრდა, როგორ გამექრა მელიაო.
თან თავს იმშვიდებდა, სულ რომ არაფერი ერთი ქათამი მაინც

ხომ გადავარჩინეო. მაგრამ, რა იყოღა მეპატრონემ, რომ ეს ყველაფერი, იმ ქათმის ზრალი იყო, რომელიც გადაარჩინა.

მას შემდეგ გავიდა დღეები. ზოროტი ქათამი, რომელმაც მიზანს მიაღწია ტკბებოდა მარტოობით. მეპატრონე თავს ევლებოდა მარტო დარჩენილ ქათამს. მას ზევრ საკვებს აძლევდა და ძალიან უყვარდა. მაგრამ, ქათამმა ძალიან კარგად იყო იმ საფრთხის შესახებ, რომელიც ელოდა. ერთ დროს მეღია შესაჭმელად მასაჲ მიაკითხავდა. ამაზე ფიქრით ქათამს აღარ ეძინა.

ის არც ამაში შემერდარა. ერთ დღეს მეღია ღამით კვლავ მივიდა საქათმესთან.

– ხომ მშვიდობაა მეღია. რისთვის მოხვედი? აქ აღარ დარჩა ქათამი, რომ შეჭამო – უთხრა ქათამმა მეღიას.

– შენ აქ არ ხარ? თუ შენ არ ხარ ქათამი? უპასუხა ქათამს.

– მაგრამ ჩვენ ხომ შევთანხმდით. შენ ჩემი მეგობრები უნდა შეგეჭამა და მე არ უნდა შემხებოდი, უთხრა ქათამმა

მელიას. ამ დროს, პატრონი ქათმის დასაწვად, დარაჯობდა საქათმეს, როდესაც მელიისა და ქათმის საყბარი მოისმინა.

– ესე იგი მასეა. მოღალატე ქათამო! მეგობრები განზრახ გაიმეტე სასიკვდილოდ. შენ გაქრევ მელიის ლუკმად და ნახავ. შენ იგემე მეგობრების ცკივილიო, უთხრა ქათამს და აღარ შეუშალა ხელი მელიის განზრახვას. ამგვარად, ქათამი აღმოჩნდა იმ მახეში, რომელიც თავად დაავო. თუმცა მას უნდა სწოდნოდა, მელიის უნდობლობის შესახებ. ქათამი ეგოიზმის გამო საკუთარ გეგმას შეენირა.

მულია, ბბმულმაც ვუბ ჩაამატა გამთცდა

მეფე ლომმა გადანყვიტა, რომ ტყეში ყველაზე სანდო
წხოველი აერჩია. ამისათვის კონკურსი უნდა ჩაეჭარებინა.
წხოველებს, რამოდენიმე გამოცდა უნდა ჩაებარებინათ და
ვინც გაიმარჯვებდა დატოლოდოვდებოდა.

ლომმა მისი გადანყვეტილების შესახებ უამბო თავის ხალხს.
ამ ამბავის გამგონე წხოველები გაიქცნენ მეფის სასახლე-
ში. ვეფხვი, მგელი, ტყრა მელია და ყველა სხვა წხოველი
იქ იყო. ლომმა, კონკურსზე მისული წხოველებს შეხედა. ამ
დროს ლომის ყურადღება მელიამ მიიქცია.

– კარგი დანარჩენები გავიგე, მაგრამ მელიას რისი იმედი
აქვს – თქვა ლომმა და პირველად მელიას დაუძახა.

– თქვი აზა მელია, შენ რისი იმედი გაქვს. ამ ცყეში არის ისეთი ვინმე, ვისაჯ არ სმენია შენი წბიერების შესახებ,

– ჩემო მეფეო, მერ ზუსტად იმისთვის ვარ აქ, რომ ეს ჩემი წუდი რეპუტაცია მოვიშორო. თუ მომეცით შესაძლებლობას დავიმტკიცებ – თქვა მელიამ.

– ესე იგი ასეა. ამ შესაძლებლობას მოგეცე. თუ გაიმარჯვებ, ცყეში ყველაზე სანდო წხოველად გამოგაწბადებ და დავაჭილოვებ – უთხრა ლომმა.

– ახლა ნადი. გააგრძელე წხოვრება. მოულოდნელად გამოვრდას ჩავიტარებ – დამატა ლომმა.

მელიამ დიდი ინტერესითა და სიხარულით დაუბრუნდა ყოველდღიურ წხოვრებას. მაგრამ ძალიან ნერვიულობდა, რადგან ნებისმიერ მომენტში შეიძლება გამოეძახებიათ გამოვრდაზე. აურილებელი იყო ყურადღებით ყოფნა.

გავიდა რამდენიმე დღე. განსაკუთრებული არაფერი მომხდარა. მელია მოუთმენლად ელოდა ლომის გამოჩენას და გამოცდის მონყოლას.

– რა მოხდება მოხდეს, მომწყინდა უკვე, ველარ ვიეშმაკე და ვერ ვერავინ ვარდუნე, რა ვქნა რომ გულით მოქმედებარ არ შემოძლია – ფიქრობდა მელია.

მას შემდეგ კიდევ რაღა ხანი გავიდა. კვლავ არაფერი შეეცვლილა. მელიამ ყურადღება მოაღყნა.

– მგონი ლომმა დამყინა. ის რისი გამოცდის ჩამჭარებელია. ისეღარ არ მაქვს იმის სურვილი, რომ სანდო ვიყო – ფიქრობდა თავისთვის მელია და დაინყო ეშმაკურად ეხოვრება.

ამ დროს ლომი ელოდებოდა, მელიას როდის გაეფანტებოდა ყურადღება. რადგან, გამოცდაზე მისი ნამდვილი სახის გამომჟღავნება სურდა.

ზოლოს დადგა ის მომენტი, რასაც ლომი ელოდა. გაითამაშა ვითომც დაჭრილი იყო და მელიას გზაზე დახვდა, კვნესა დაიწყო. მელიამ კი დანახვისთანავე სირბილით მივიდა ლომთან. ნახა, რომ ლომი მინაზე ტკივილისგან ღრიალებდა.

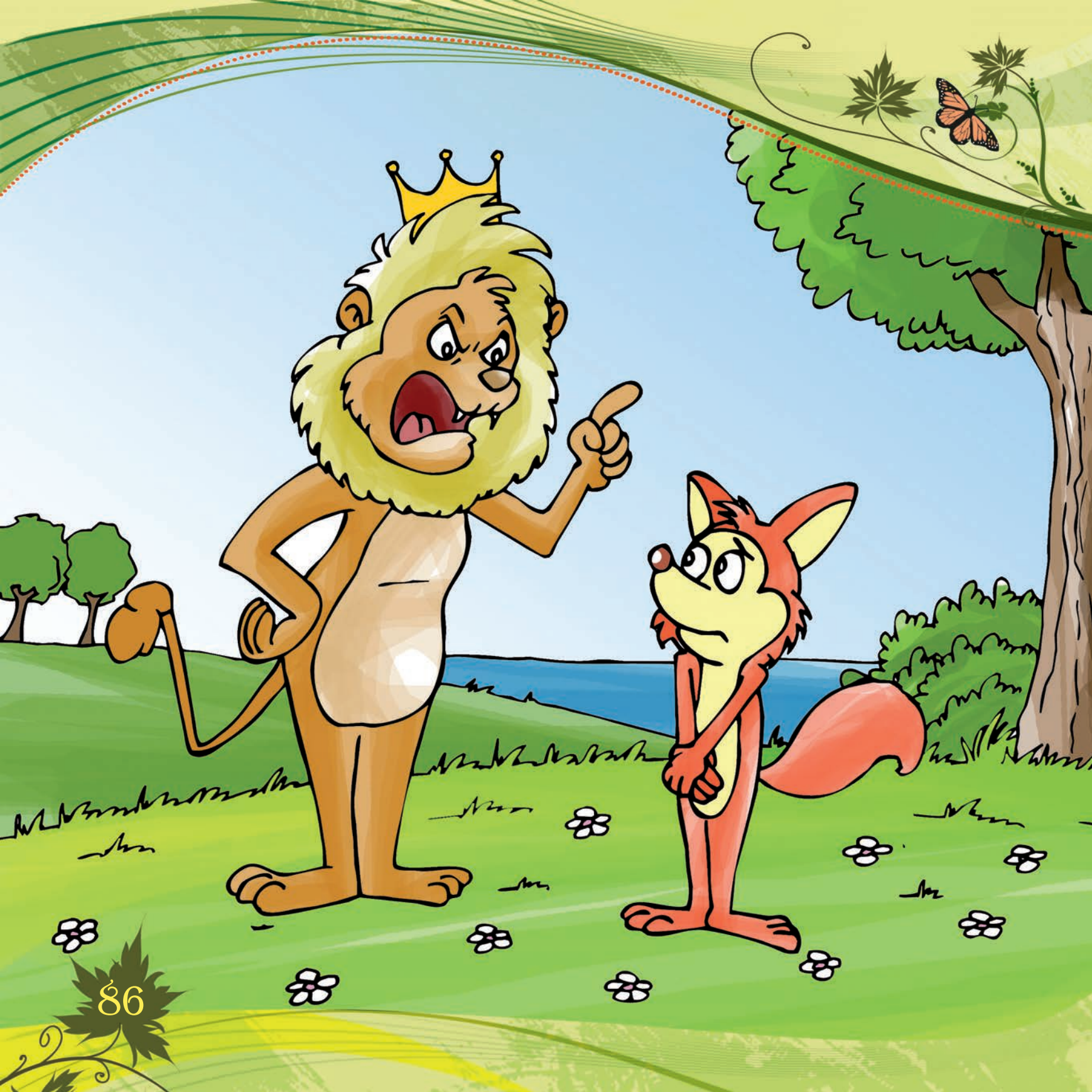
ჯერ ვერ გააჩნობიერა შენუხეზულიყო თუ გახარებოდა ლომის მდგომარეობა, მაგრამ მაინც ჰკითხა:

– რა მოგივიდათ ჩემო მეფეო?

– არ მკითხო ძმაო მელია, შენთან მოვდიოდი გამოურდაზე გასაყვანად, ამ ღროს კი ფეხი მოვიტყეხე. მოდი ახლადამეხმარე, რომ სასახლეში წავიდე. თორემ, აქ მოკვდებით – უთხრა ლომმა.

– შენ ამ ფლეების განმავლობაში რამდენი გადამატანინე. გამოურდაზე ფიქრში საკუთარი თავი დაკარგე. შენ ახლადამეგოვებ, რომ ყველა გადარჩეს – თქვა და წავიდა. სინამდვილეში კი, გამოურდაში ჩაიჭრა.

მას შემდეგ გავიდა დრო. მეღია ლაღად სეირნობდა, ურეზ ლომს შეხვდა. შიშისგან გაფითრდა. მაგრამ როცა ხანში გონს მოეგო და აკანკალებული ხმით უთხრა:

– ეს როგორ ჩემო მეფეო! თქვენ არ მომკვდარხართ?

– რა თქმა უნდა არ მოვმკდარვარ. ამხელა მეფე შეიძება ფეხის მოჭეხვით მოკვდეს? ის გამოურდა იყო. მე ვიწოდებ, რომ მეღია რომელიღ წლების განმავლობაში წბიერი იყო, ვერ გახდებოდა სანდო. სამწყხაროდ გამოურდა ვერ ჩააბარე. მართლა დაჭრილი, რომ ცოფილიყავი, შენ მაინც არ მოგენდობოდი. რომ დამხმარებოდი, გამოურდას ჩააბარებოდი, მე კი ჩემს კეზირად დაგნიშნავდი. გარდა ამისა, საკუთარ წყდ რეპუტაციას მოიშორებდიო – უთხრა და წავიდა.

მეღია კი, შესაძლებლობის ხელიდან გამკვების სინანულით გაურღა იქაურობას.

მშუიდი ღათუი

ერთ-ერთ ცყეში ღათვეზის ოჯახი ქხოვროზდა. ღათვეზის ოჯახი შეღგეროდა ღეღა ღათვისგან, მამა ღათვისა და ზელი-საგან.

მამა ღათვი ყოველ ღლე სანადიროდ მიდიოდა. ნანადირევით ოჯახს კვეზავდა. ღეღა ღათვი კი, ზელს უვლიდა და ზელნიე-რად ქხოვროზდნენ.

მამა ღათვმა ერთ ღლეს შენიშნა, რომ ზელი უკვე გაზრ-დილიყო. თავისთვის გაიფიქრა - ჩვენი ზელი უკვე გაიზარდა და ნადიროზის სწავლის ღრო მოვიდაო. სანადიროდ ისიქ უნდა ნავიყვანოთ. ამის შესახებ ღეღა ღათვს და ზელს უთხრა. ღეღა ღათვი მამა ღათვის აზრს დაეთანხმა. ზელი კი სახარულისგან ღაფრინავდა:

– ვაშა! ვაშა! მეც ნავალო სანადიროდ. მაგრამ ღეღა ღათვი მაინც ნერვიულობდა. ეძინოდა, რომ პაჭარა ბელს წუდი არაფერი მოსვლოდა და მამა ღათვი დაარიგა, რომ მისთვის თვალყური ედევნებინა. მამა ღათვმა არ მიაქცია ყურადღება ღეღა ღათვის დარიგებებს. უთხრა, რომ არ ინერვიულო, ხვალ დილით სანადიროდ ნავალოთ.

ბელს რთული დილა ჰქონდა. დილაუთენია მამა ღათვი და ბელი გაუდგნენ გზას. როჭა ხნის სიარულის შემდეგ, მიაღწიეს მდინარის ნაპირს, სადარც დიდი თევზები ბინადრობდნენ. მამა ღათვმა მარტყვად მოინადირა თევზი, ბელი კი ყურადღებით ყუყურებდა.

– ნადირობა რა ადვილი ყოფილა. მეც შემოძლია გავაკეთო – თქვა ბელმა. მაგრამ, მდინარე ბელისთვის ღრმა და სახიფათო იყო. ამ ღროს, მამა ღათვს დაავინყდა ღეღა ღათვის

ღარიგება და ერთ დიდ თევზს დაედევნა. ფიზიკურად შორს აღმოჩნდა ზელისგან. ზელმა კი, თევზის მოსანადირებლად მისი პანანინა თათებით შევიდა წყალში. ყრებ წონასწორობა დაკარგა. მაშინვე ნაპირზე მღვარი ხის ტოტს მოეჭიდა და ხის ტოტის წყალობით გარადჩა.

– ეს საქმე, არც ისე მარტივი ყოფილა, როგორც მეგონა, თქვა ზელმა იმ დროს, როცა მამა დათვისგან დახმარება უნდა ეთხოვა, მონადირემ თავზე თოფი მიაჭინა ზელს. ზელი გაშეშდა, შიშისგან ვერ მიხვდა რა ექნა. როცა ხნის შემდეგ, მამა დათვი თევზით უკან პრუნდებოდა, რა დროსაყ დაინახა ეს საშინელი სანახაობა.

ერთ-ერთი მონადირე ზელისთვის სროლას აპირებდა. წამიერად მოეგო გონს, რომ ნერვიულობის ნარვლად უნდა დამშვიდებულიყო. მხოლოდ ასე თუ გადაარჩენდა ზელს. როცა ხანი იფიქრა რა უნდა გაეკეთებინა. ზოლოს გადაწყვიტა, რომ უკნიდან ჩუმად მიახლოებოდა მონადირეს. მშვიდად მიუახლო-

ვფა მონადირეს და ისე ძლიერად დაარტყა
თათი და მონადირე გადავარდა. ამგვარად,
მამა დათვმა, მშვიდი გონების წყალობით
გადაარჩინა ბელი.

მამა დათვი, რომ აღელვებულიყო და
პირდაპირ მონადირისკენ წასულიყო, ორივე
მათგანის სიწოწხლე საფრთხეში იქნებოდა.

მამა ღათვმა მშვიდი გონებით იმოქ-
მელა და გადაარჩინა ზელი. შემდეგ კი
მამა ღათვი და ზელი, სანამ მონადირე
გონს მოვიდოდა, გაერაღონენ იქაყროზას.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

